

Sem By Vandværk
v/Brian Hansen
Grovevej 4
8970 Havndal

Natur og Miljø

Journalnummer:
13.02.01-P19-2-22

Ref.:
Minna Hald Andersen
Direkte tlf. 97113635

Bo C. Sørensen
Direkte tlf. 97113785

Dato: 19.08.2026

Afslag på Sem By Vandværks ansøgning om at øge indvinding fra 14.000 m³ til 25.000 m³ grundvand pr. år fra eksisterende boring med DGU nr. 50.266

Sem By Vandværk har ved rådgiver Jørgen Krogh Andersen (DVN) søgt om tilladelse til at indvinde 25.000 m³ grundvand om året fra eksisterende boring med DGU nr. 50.266. Ansøgningen er indgået 21. januar 2022. Vandværkets boring med DGU nr. 50.266 er placeret på matr. nr. 11aa Sem By, Sem. Placeringen er vist på vedlagt bilag 1.

På møde den 5. maj 2022 blev Sem By Vandværk og vandværkets rådgiver Jørgen Krogh Andersen informeret om, at det ikke er muligt at imødekomme vandværkets ansøgning, da der ikke kan udelukkes en negativ påvirkning af naturtypen rigkær i Natura 2000 område nr. 223, Kastbjerg Ådal.

Mariagerfjord Kommune meddelte den 6. november 2023 afslag til Sem Vandværk på det ansøgte. Afgørelsen blev påklaget. Klagenævnet har den 27. februar 2026 ophævet afgørelsen og hjemvist den til fornyet behandling, da kommunen ikke har udarbejdet en habitatkonsekvensvurdering.

Mariagerfjord Kommune har nu genbehandlet sagen og lavet habitatkonsekvensvurdering for rigkær beliggende lige ved siden af boringen. Den øgede indvinding gør at naturtypen Rigkær ikke kan opretholde en gunstig bevaringsstatus jf. Habitatbekendtgørelsen¹ §4, stk. 3.

Dette medfører at Mariagerfjord Kommune ikke kan give tilladelse til en øget indvinding af vand fra Sem Vandværks boring i Natura 2000 området.

1. Afgørelse

Mariagerfjord Kommune har behandlet ansøgningen og foretaget en vurdering af påvirkningen fra den ansøgte indvinding på natur. Det kan fastslås, at det ansøgte, vil have en negativ påvirkning af rigkær i Natura 2000 området, og at naturtypen dermed ikke kan opretholde en gunstig bevaringsstatus. Kommunen kan derfor ikke imødekomme

¹ BEK nr. 1098 af 21/08/2023

ansøgningen om indvinding af 25.000 m³ grundvand om året fra boring med DGU nr. 50.266 til Sem By Vandværk. Der meddeles derfor afslag på det ansøgte i henhold til vandforsyningslovens² §20 og habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Samtidig meddeles der afslag på dispensation til tilstandsændring af §3 beskyttet naturtyper i henhold til naturbeskyttelseslovens³ §65, stk. 2.

2. Begrundelse

Materiale som indgår i Mariagerfjord Kommunes afgørelse:

- Indledende screening i BEST (modelværktøj som giver overblik over grundvandsindvinding og de miljøpåvirkninger som følger heraf)
- Fysisk besigtigelse den 3. maj 2022
- Tidligere NOVANA besigtigelser på arealet 2008, 2011 og 2017
- Sem By Vandværks høringsvar dateret 8. juli 2022 og 1. nov. 2022 (vedlagt – Botanisk rapport fra SEGES dateret 16. sept. 2022, Tilstandsvurdering/Handleplan fra DVN dateret okt. 2022 og prøvepumpningsresultater fra 23. aug. 2022
- Vurdering fra WatsonC – Sem BY Vandværk – vurdering af påvirkning på nærliggende natur m. dateret 21. april 2023.
- Sem By Vandværks indrapporteringer af oppumpet vandmængde.
- Habitatkonsekvensvurdering

Påvirkning af beskyttet natur

Sem By Vandværks boring ligger i Natura 2000 område nr. 223, Kastbjerg Ådal. Sem By Vandværk har en indvindingstilladelse fra 2017 på 14.000 m³/år, der er gældende frem til 2047. Sem By Vandværk forsyner 29 ejendomme. En stor del af det indvundne drikkevand bruges til husdyrhold.

Vandværket har siden 2004 indvundet mere end deres tilladelse. I 2021 var indvindingen på 20.298 m³. Sem By Vandværk har nu søgt om at øge indvindingen til 25.000 m³/år fra vandværkets eksisterende boring.

Til vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne er der gennemført beregninger ved hjælp af screeningsværktøjet BEST, hvor der foretages en vurdering af påvirkningen fra indvindingen, som det ansøgte vedrører, samt en vurdering af den akkumulerede påvirkning fra alle øvrige indvindinger. Rapport af BEST beregning er vedlagt i bilag 4.

² LBK nr. 1149 af 28/10/2024

³ LBK nr. 927 af 28/06/2024

I BEST angives en beregnet sænkning på ca. 14 cm total og en merpåvirkning på ca. 6,3 cm.

Kildevældet ved vandværksboringen er et artetisk kildevæld. BEST angiver magasinafstanden til – 1,82m svarende til et overtryk 1,82m vandsøjle. Det vil sige, at der er kontakt til magasinet.

Konkret vil en øget indvindingen ikke påvirke vandstands niveauet i området i særlig grad, grundet det høje potentiale. Derimod vil en øget indvinding resultere i at udstrømningen til kildevæld og rigkær vil blive mindre. I de grundvandsafhængige naturtyper er det ikke alene vandstanden, der har betydning for tilstanden men også vandgennemstrømningen. En sænkning af vandgennemstrømning vil øge den vandfri zone i tørvelaget, som derved vil frigive flere næringsstoffer til omgivelserne. Det vil give bedre betingelser for hurtigvoksende og næringselskende vegetation, som vil udkonkurrere den eksisterende langsom voksende vegetation i rigkæret. Over tid vil området blive mere tørt og vegetationen vil flytte sig fra langsomt voksende og næringsfattige arter til hurtigvoksende og næringselskende arter af planter. En øget indvinding vil medføre en negativ tilstandsændring i rigkærene.

Sem vandværk har over længere tid indvundet mere vand end tilladelsen angiver. Arealet har i samme tid ændret sig især tættest ved boringen. En gennemgang af tilgængelige besigtigelser på arealet tættest ved boringen viser, at artssammensætningen har ændret sig usædvanligt meget over tid.

Ved Miljøstyrelsens besigtigelse 30. september 2008 blev der registreret følgende kvælstofs følsomme arter: Maj-gøgeurt og Tormenit. Af fugtigbundsmosser blev der registreret spids spydmos.

Ved Miljøstyrelsens besigtigelse d. 7. juli 2011 blev der registreret følgende kvælstof følsomme arter:

Vellugtende gulaks, Hirse-star, Maj-gøgeurt, Tormenit, Alm. Brunelle og Kær-trehage. Af fugtigbundsmosser blev der registreret spids spydmos og stor engkost.

Ved Miljøstyrelsens besigtigelse d. 2. august 2017 blev der registreret følgende kvælstof følsomme arter:

Vellugtende gulaks, Mangeblomstret frytle og Tormenit. Af fugtigbundsmosser blev der registreret én bladmos sp.

Mariagerfjord Kommune naturafdelingen besigtiger arealet d. 3. maj 2022 og her blev der ikke registreret nogle kvælstof følsomme arter i rigkæret tættest ved boringen. Der blev således heller ikke registreret fugtigbundsmosser på arealet. Det kunne indikere, at arealet tættest ved boringen er blevet mere kvælstofs rigt fra 2011 og til i dag. Det kan ikke udelukkes, at den øgede indvinding har resulteret i en mindre vandgennemstrømning i rigkæret og en derved øget koncentration af tilgængelige næringsstoffer. Naturtypen er rigkær (7230) og kildevæld (7220) er naturtyper på udpegningsgrundlaget for N2000 området. Lovgivning og udpegningsgrundlag for Natura2000 området ses nedenfor.

Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter

§ 4. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områderne er at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområderne er målsætningen, at beskyttelsen skal fremmes.

Stk. 2. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark naturligt hjemmehørende arter, der er medtaget i EF-habitatdirektivets bilag I og II og i EF-fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I, samt regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter og forekomster, der er relevante som følge af EF-fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 2.

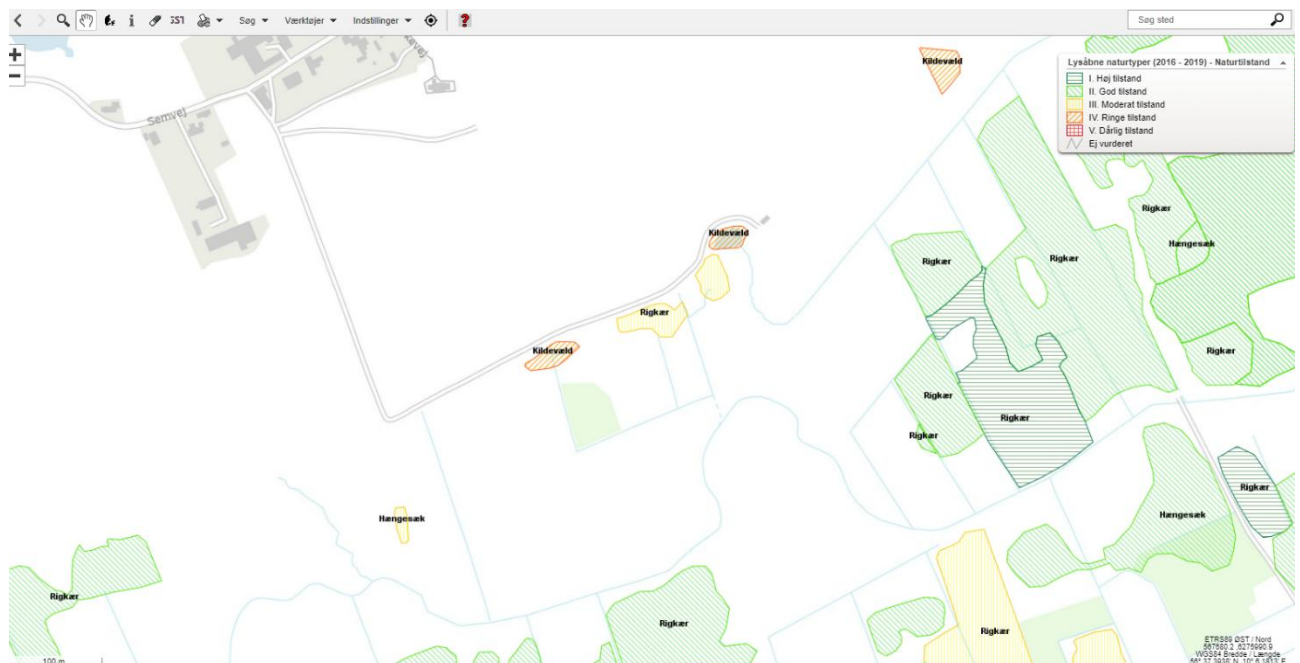
Stk. 3. I bekendtgørelsen forstås ved:

1) En naturtypes bevaringsstatus: Resultatet af alle de forhold, der indvirker på en naturtype og på de karakteristiske arter, som lever dér, og som på lang sigt kan påvirke dens naturlige udbredelse, dens struktur og funktion samt de karakteristiske arters overlevelse på lang sigt.

2) En naturtypes gunstige bevaringsstatus: En naturtypes bevaringsstatus anses for gunstig, når

a) det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse,

b) den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på lang sigt, er til stede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid,

Rigkær og Kildevæld tæt ved Sem Vandværks boring.

Sem Vandværksboring med habitatnaturtyper

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 223		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1180)	Strandeng (1330)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Stilleke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Blank seglmos (6216)	Kildevældsvindelsnegl (1013)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Bækklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet.

Kommunen kan ikke give dispensation/tilladelse til det ansøgte, hvis det er til ugunst for de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område.

Arealet ligger i Natura 2000-område nr. 223, Kastbjerg Ådal. Det ansøgte vurderes til at have stor indflydelse på naturtypen rigkær som er på udpegningsgrundlaget. Der kan derfor ikke opretholdes en gunstig bevaringsstatus for naturtypen ved øget indvinding.

Kommunen kan heller ikke dispensere, hvis projektet kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder samt levesteder for dyre- og plantearter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV.

Jf. Naturbeskyttelsesloven:

§ 29 a. De dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter.

Stk. 2. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til loven, må ikke beskadiges eller ødelægges.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at det ansøgte projekt har en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for de nævnte arter.

Bilag IV:

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området.

I forhold til Bilag IV. arter har Mariagerfjord Kommune ikke kendskab til nogen registreringer i området (Naturbasen.Dk. Det er dog sandsynligt at området er potentielt levested for spidssnudet frø og stor vandsalamander. En forringelse af rigkærene er en forringelse af potentielle levesteder for de førnævnte Bilag IV arter.

Mariagerfjord Kommunes vurdering:

Det er Mariagerfjord Kommunes vurdering, at det ikke kan udelukkes, at det ansøgte vil påvirke naturtypen rigkær, og at naturtypen dermed ikke kan opretholde en gunstig bevaringsstatus jf. §4 i Habitatbekendtgørelsen. Mariagerfjord Kommune kan ikke dispensere til det ansøgte.

Habitatkonsekvensvurdering

Mariagerfjord Kommune har i medfør af Habitatbekendtgørelsen §6, stk. 2. udarbejdet en Habitatkonsekvensvurdering.

En øget indvinding har resulteret i at udstrømningen til kildevæld og rigkær er blevet mindre. I de grundvandsafhængige naturtyper er det ikke alene vandstanden, der har betydning for tilstanden men også vandgennemstrømningen. En sænkning af vandgennemstrømning har øget den vandfri zone i tørvelaget, som derved har frigivet flere næringsstoffer til omgivelserne. Det har givet bedre betingelser for hurtigvoksende og næringselskende vegetation, som har udkonkurreret den eksisterende langsom voksende vegetation i rigkæret. Med tiden er området blevet mere tørt og vegetationen har flyttet sig fra langsomt voksende og næringsfattige arter til hurtigvoksende og næringselskende arter af planter.

En øget indvinding har medført en negativ tilstandsændring i rigkæret. Den øgede indvinding medfører at naturtypen Rigkær ikke kan opretholde en gunstig bevaringsstatus jf. Habitatbekendtgørelsen §4, stk. 3.

Dette medfører at Mariagerfjord Kommune ikke kan give tilladelse til en øget indvinding af vand fra Sem Vandværks boring i Natura 2000 området.

Området er omfattet af naturbeskyttelsesloven §3, beskyttede naturtyper. En tilstandsændring i §3 beskyttede naturtyper kræver en dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Vilkaerne for en dispensation er ikke til stede i denne sag. Der kan derfor ikke dispenseres til det ansøgte.

3. Behandling af høringssvar fra Sem By Vandværk fra partshøring af udkast til afgørelse fra den 13. juni til den 11. juli 2022

Sem By Vandværk har fremsendt høringssvar dateret den 8. juli 2022 samt yderligere bemærkninger og materiale til sagen dateret den 1. november 2022. Det fremsendte har indgået i sagens behandling og i den samlede afvejning af sagen.

Sem By Vandværk har indhentet bistand fra SEGES, som har udarbejdet en botanisk rapport. Rapporten fra SEGES angiver forskellige faktorer, som de mener har resulteret i den registrerede tilstandsændring i rigkæret tættest på boringen:

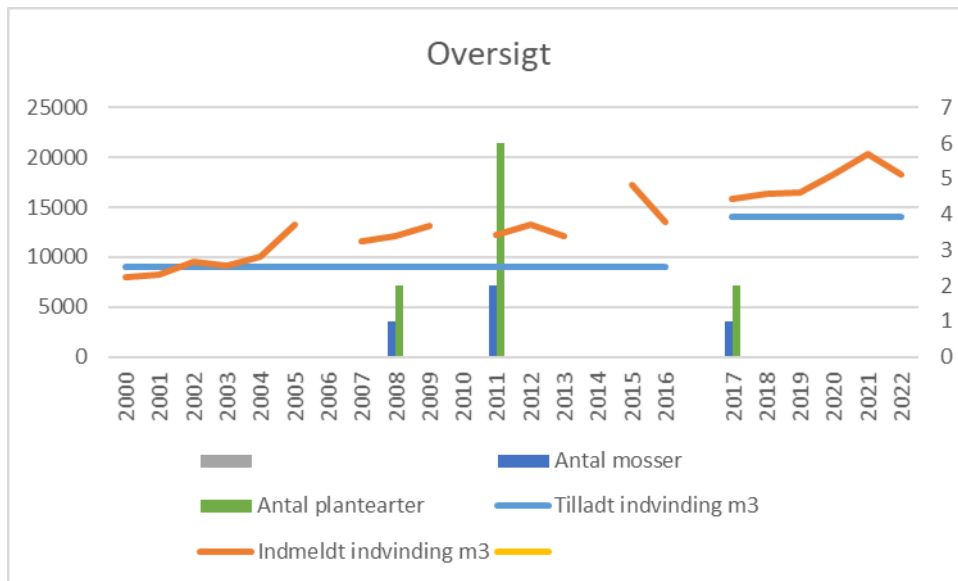
- Udførsel af projekt om genslyng af Kastbjerg Å samt genslyng af udløb fra Bredkilde.
- Ophør af græsning på arealet.
- Opstart af brakpudsning.
- Tilløb af næringsrigt overfladevand og nedbør.
- Skygning fra træer.

Mariagerfjord Kommunes bemærkninger til høringssvar af 8. juli 2022

Inden udløb fra Bredkilde blev etableret, har forbindelsen bestået af en grøft som i lige linje forbandt Bredkilde med grøften syd for. En genslyngning af dette forløb vurderes til ikke at påvirke rigkærene nordvest for genslyngningen. Samme forhold gør sig gældende ved genslyng af Kastbjerg Å.

Græsning på arealet bringes til ophør i 2018 og i enkelte år derefter brakpudses arealet.

På nedenstående figur angives tilladt indvinding, reel indvinding (indmeldt af vandværket), antal mosser registreret og antal næringsfølsomme arter registreret på besigtigelser.

Det kan erkendes på figuren, at der indvindes over det tilladte fra ca. 2004 og til 2022. Fra 2011 og til 2017 ses et markant fald i de næringsfølsomme arter, og i 2022 er disse arter helt væk fra arealet. Efter 2011 forsvinder fugtigbundsindikatorerne spids spydmos og stor engkost, også. Ved besigtigelsen i 2017 registreres en bladmos, som ikke er en fugtigbundsindikator. I 2022 er der ingen mosser tilstede på arealet. Faldet i fugtigbundsarter og mosser er allerede sket før græsning ophører og brakpudsning indledes. Det er dog sandsynligt, at ophør af græsning og brakpudsning ikke har bidraget positivt til arealets nuværende tilstand.

Det kan ikke udelukkes at tilløb af næringsrigt overfladevand og regn også har bidraget negativt til områdets tilstand. Ift. skygning fra træer er der ingen træer på den del af rigkæret, der er nærmest på boringen og helt tilgroet af næringselskende planter.

4. Rådgivers vurdering af sagen

I lyset af de indkomne høringssvar fra Sem By Vandværk indhentede Mariagerfjord Kommune ekstern rådgivning ift. den hydrologiske del af ansøgningen.

WatsonC blev anmodet om en vurdering af påvirkning fra indvindingen på nærliggende natur. Rapporten og Mariagerfjord Kommunes uddybende spørgsmål til rapporten er vedhæftet denne afgørelse som bilag 5.

Rapporten fra WatsonC giver ikke Mariagerfjord Kommune anledning til at ændre sin vurdering. Rapporten fra WatsonC kan ikke udelukke, at indvindingen påvirker rigkæret.

5. Behandling af høringssvar fra Sem By Vandværk fra partshøring af udkast til afgørelse fra den 29. maj til den 26. juni 2026

Udkast til afgørelse har været i partshøring ved Sem By Vandværk fra den 29. maj til den 26. juni 2026. Der er ikke indkommet høringssvar.

6. Annoncering

Afgørelsen annonceres på kommunens hjemmeside den 21. august 2026.

7. Klagevejledning

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for en frist på 4 uger. Klagevejledning for afgørelse efter vandforsyningsloven er vedhæftet som bilag 2 og klagevejledning for afgørelse efter naturbeskyttelsesloven er vedhæftet som bilag 3.

Venlig hilsen

Bo C Sørensen
Biolog/sagsbehandler

Minna Hald Andersen
Agronom/sagsbehandler

Bilag:

Bilag 1: Kort, der viser Natura 2000 området samt placering af vandværket og vandværkets boring.

Bilag 2: Klagevejledning efter vandforsyningsloven.

Bilag 3: Klagevejledning efter naturbeskyttelsesloven.

Bilag 4: BEST Rapport

Bilag 5: Rapport fra WatsonC – Sem vandværk – vurdering af påvirkning på nærliggende natur.

Bilag 6: Væsentlighedsvurdering og naturnotat

Bilag 7: Habitatkonsekvensvurdering

Kopi af afgørelse sendt til:

Center for Kulturarv: cfk@slks.dk

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø: mail@sgav.dk

Dansk Botanisk Forening: dbf.oestjylland@gmail.com

Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening – Lokalgruppe: mariagerfjord@dof.dk

Danmarks Naturfredningsforening: dnmariagerfjord-sager@dn.dk

Friluftsrådet Mariagerfjord: mariagerfjord@friluftsradet.dk

Aalborg Historiske Museum: historiskmuseum@aalborg.dk

Naturstyrelsen Himmerland: him@nst.dk

Naturstyrelsen Aalborg Arealforvaltningen: aaf@nst.dk

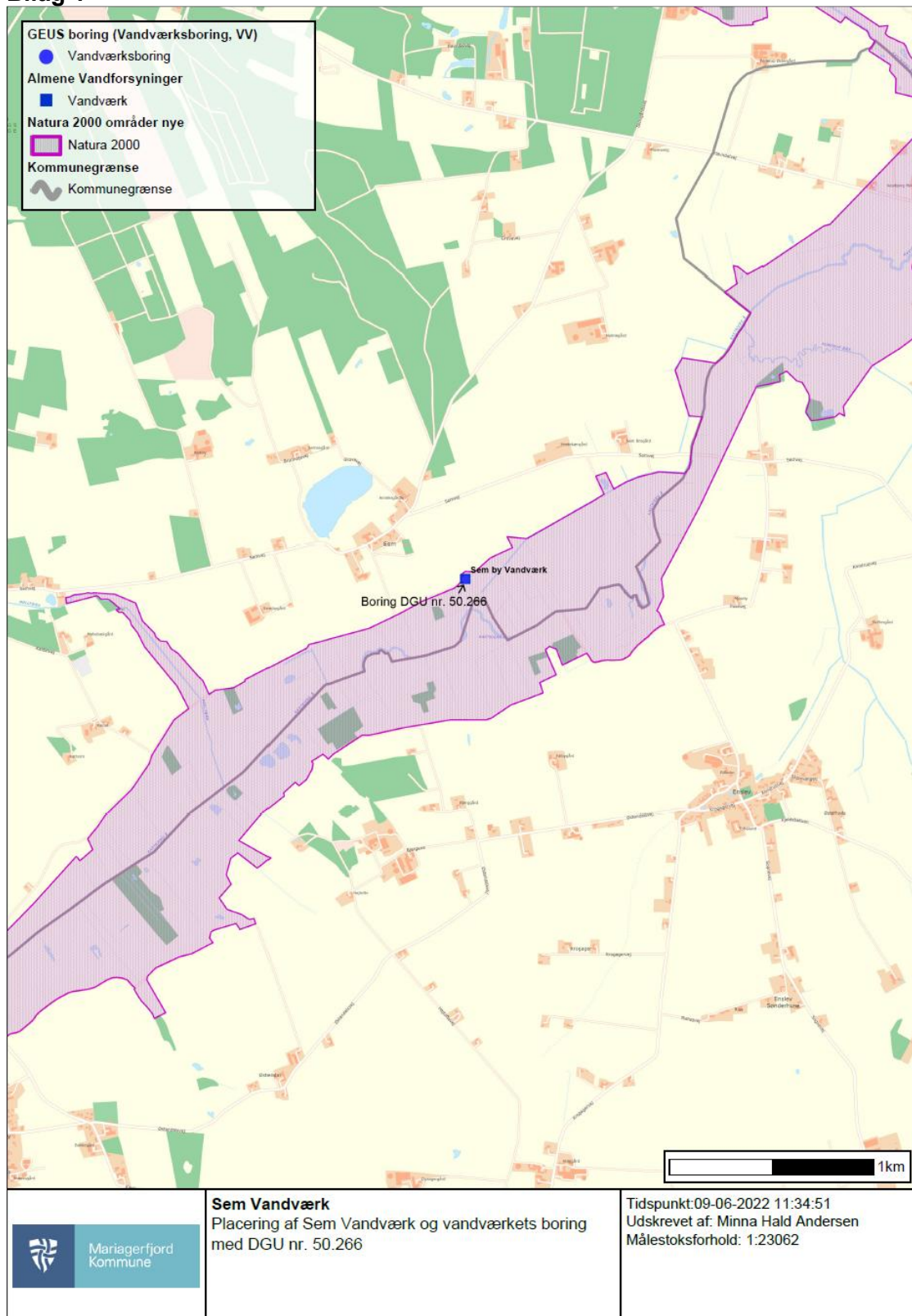
Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk,
lbt@sportsfiskerforbundet.dk,

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Bilag 1

Bilag 2:

Klagevejledning efter Vandforsyningsloven

Kommunens afgørelse efter Vandforsyningsloven kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

Ansøgeren
Sundhedsstyrelsen
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Sportsfiskerforbund
Forbrugerrådet
Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentliggjort ved annoncering, regnes fristen i stedet fra offentliggørelsen.

Du klager via klageportalen, som du finder via naevneneshus.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Mariagerfjord Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Mariagerfjord Kommune. Hvis Mariagerfjord Kommune fastholder afgørelsen, sender Mariagerfjord Kommune klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videre sendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Reglerne for fritagelse for brug af klageportalen finder du via naevneneshus.dk. Her finder du også vejledning om klageregler.

Du får besked, hvis andre klager over afgørelsen.

Privat søgsmål

Du kan lægge sag an ved domstolene for prøvelse af kommunens afgørelser efter Vandforsyningsloven og Naturbeskyttelsesloven.

Retssag skal i alle tilfælde være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentligt bekendtgjort, jf. Vandforsyningslovens § 81. Dette gælder dog ikke for retssager om aktindsigt, som ikke har en tidsfrist for indbringelse.

Til orientering skal oplyses, at uanset, om der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter den meddelte afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

Bilag 3:

Vejledning om klagemuligheder m.v.

efter

Naturbeskyttelsesloven (LBK nr. 1986 af 27/10/2021)

Reglerne fremgår af lovens kapitel 12

<i>Hvem kan klage:</i>	Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ⁱ⁾ 1. adressaten for afgørelsen (normalt ansøgeren), 2. ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, 3. offentlige myndigheder, 4. en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, 5. lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, 6. landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og 7. landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
<i>4 ugers klagefrist:</i>	Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.
<i>Opsættende virkning:</i>	Hvis der klages rettidigt, må en tilladelse ikke udnyttes, før klagen er afgjort, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.
<i>Klagen sendes til:</i>	Du klager gennem Klageportalen, som du kan logge på via Nævnenes Hus . Du kan også logge på via borger.dk (som borger) eller via virk.dk (som virksomhed eller forening). Du logger på Klageportalen med NEM-ID.
<i>Orientering:</i>	Kommunen giver den, der har fået en tilladelse, underretning om en indgivet klage og om klagens opsættende virkning. Civil retssag Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.
<i>Optræknings af gebyr:</i>	Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for organisationers og virksomheders vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Nævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker dig fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning til kommunen, som sender den videre til nævnet. Nævnet træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning efterkommes. Gebyret tilbagebetales, hvis 1) klageren får helt eller delvis medhold i sin klage, 2) afgørelsen ændres eller ophæves eller 3) betalingsfristen er overskredet, du ikke er klageberettiget eller nævnet ikke har beslutningskompetence i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis det kun er fristen for efterkommelse af afgørelsen, som ændres efter nævnets behandling af sagen. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside via Klagestart Nævnenes Hus

ⁱ Ved klage efter stk. 1, nr. 5 og 6, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved indsendelse af vedtægter eller på anden måde.

KONSEKVENSVURDERING FOR SAGEN

Sem Vandværk - Ansøgt 25.000m³

Sagsnavn	Sem Vandværk - Ansøgt 25.000m ³		
Sagsnummer	4	Oprettet	15-03-2022 08:17
Oprettet af	miha1	Opdateret	15-03-2022 08:17
BEST version	3.0	Udskrevet	15-03-2022 09:50
Referenceperiode	2018 - 2020		
Bemærkning	Sem Vandværk har søgt om 25.000 Reference sættes til på 14.000 m ³ pr år som er deres nuværende indvindingstilladelse.		
Rapport-note	Reference på 14.000 m ³ , som er deres tilladte mængde .		

STAMELEMENTER

Boringer:

DGU-nummer	50.266	Lokalitet	Sem by Vandværk
Dybde	100	Magasin	Kalk
Filtertop	9	Filterbund	100
Formål	V (Vandfors./sænkn.)	Anvendelse	VV (Vandværksboring)
Indvindingstilladelse	14000	Justeret indvindingsmængde	25.000
Infiltrationsfaktor	0	Pumpetid	100

PÅVIRKNINGSVURDERING

Element - Vandløbsoplande	Stam. l/s	Stam. %	Akk. l/s	Akk. %	Tillad. %	BEST vurd. (trin 1)	Faglig vurd. (trin 2)
3611150034	0,78*	7,51*	10,36	2,80	10,00	Ikke kritisk	Ikke vurderet
3611150026	0,79*	3,54*	22,16	5,98	10,00	Ikke kritisk	Ikke vurderet
Element - Naturlokaliteter		Stam. m	Stam. %	Akk. m	Tillad. m	BEST vurd. (trin 1)	Faglig vurd. (trin 2)
fe3293a3-5351-11e2-bb0f-00155d01e765		0,14*	100,00*	0,14	0,05	Kritisk	Ikke vurderet
54b57a89-20ea-4335-8fd0-49b4ad96cb00		0,14*	100,00*	0,14	0,05	Kritisk	Ikke vurderet
0eff3264-431b-4eaf-8b70-c192bec0bc22		0,14*	100,00*	0,14	0,05	Kritisk	Ikke vurderet
1085eed7-5353-11e2-ab16-00155d01e765		0,06*	100,00*	0,06	0,05	Kritisk	Ikke vurderet
fe3293a2-5351-11e2-9219-00155d01e765		0,02*	100,00*	0,02	0,05	Ikke kritisk	Ikke vurderet
2df63e14-d8a7-4772-a1c3-aef484d94c4b		0,02*	100,00*	0,02	0,05	Ikke kritisk	Ikke vurderet
618dc955-b05c-4f57-a314-fe551edb1226		0,02*	100,00*	0,02	0,05	Ikke kritisk	Ikke vurderet
b06c349b-b7e9-4351-ab62-67f440f67b4e		0,01*	100,00*	0,01	0,05	Ikke kritisk	Ikke vurderet
Samlet vurdering						Kritisk	Ikke vurderet

*Summeret påvirkning fra valgte borer

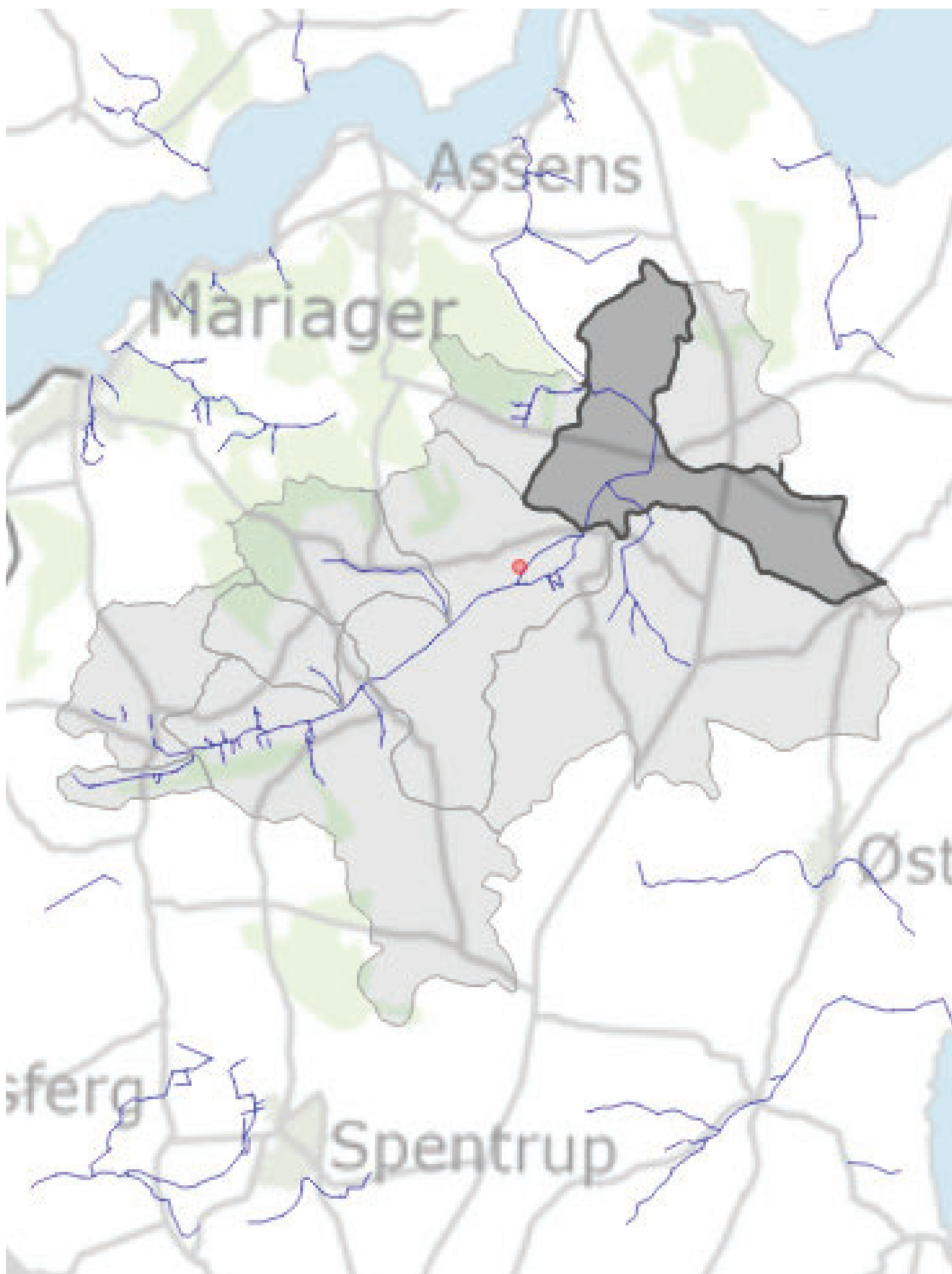
OBS: Værdier er sænkning i forhold til reference

Bilag - Opland: 3611150026

Generelt	
Id	3611150026
Vandløb	Kastbjerg å - Gloudal bæk
Samlet oplandsareal m ²	11.004.046
Sårbarhed	
Højeste målsætning	B1
Medianminimumsvandføring [l/s]	370,83
Justeret medianminimumsvandføring [l/s]	370,83
Tilladelig påvirkning [%]	10
Akkumuleret påvirkning	
Beregnet vandføringsreduktion [l/s]	22,16
Beregnet vandføringsreduktion [%]	5,98
Påvirkningsvurdering	● Ikke kritisk
Samlet vurdering	Ikke vurderet
Bemærkninger	
Kommentar (knyttes til sagen):	
Kommentar (knyttes til oplandet):	

Påvirkning fra den enkelte boring

DGU-nummer	Beregnet reduktion [l/s]	Boringens andel [%]	Justeret indvindingsmængde pr. år [m ³]	Pumpetid [%]	Infiltrationsfaktor
50.266	0,79	3,54	25.000	100	0,0

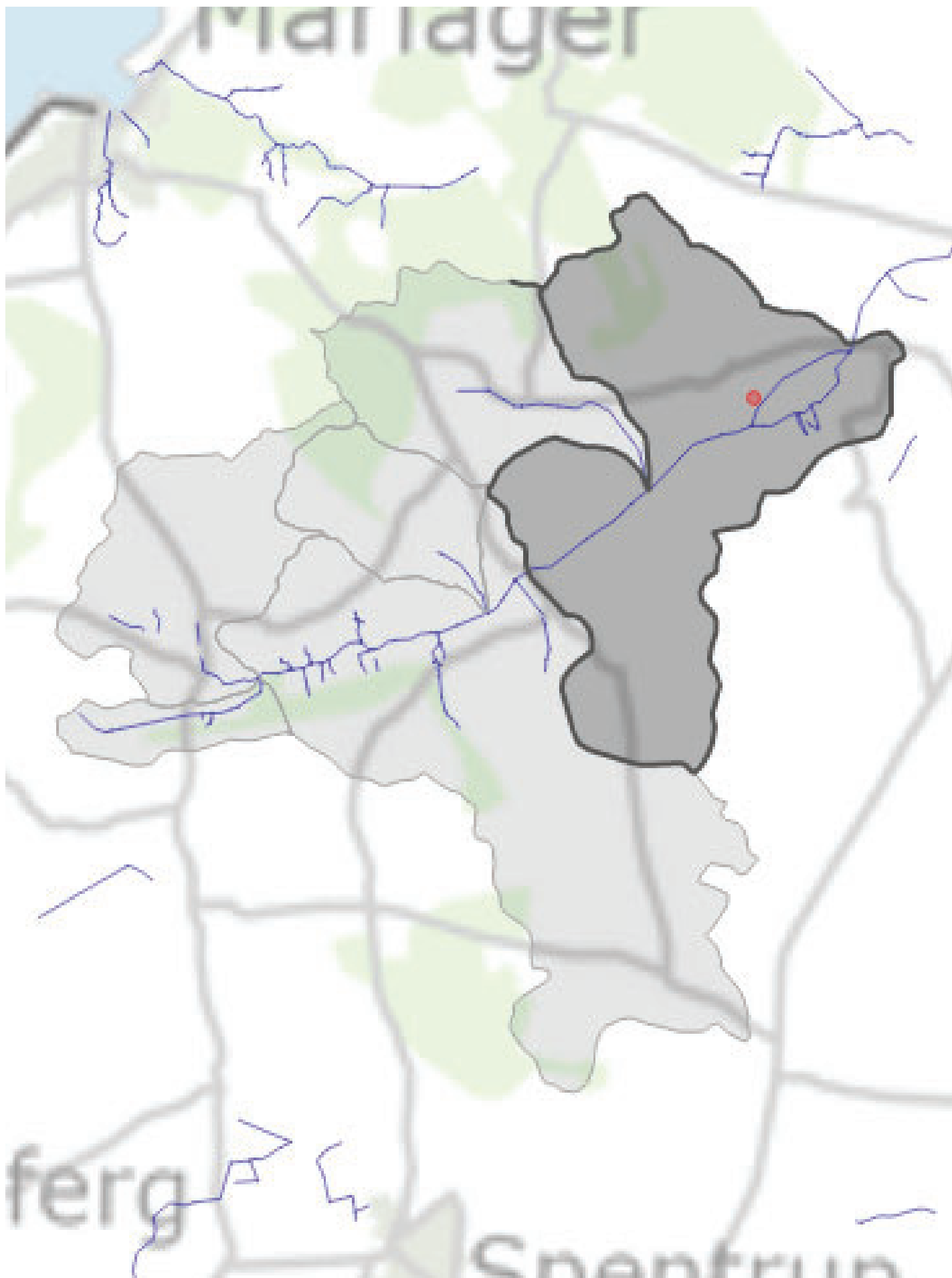

Bilag - Opland: 3611150034

Generelt	
Id	3611150034
Vandløb	Kastbjerg å - Gloudal bæk
Samlet oplandsareal m ²	14.144.745
Sårbarhed	
Højeste målsætning	B1
Medianminimumsvandføring [l/s]	370,03
Justeret medianminimumsvandføring [l/s]	370,03
Tilladelig påvirkning [%]	10
Akkumuleret påvirkning	
Beregnet vandføringsreduktion [l/s]	10,36
Beregnet vandføringsreduktion [%]	2,80
Påvirkningsvurdering	● Ikke kritisk
Samlet vurdering	Ikke vurderet
Bemærkninger	
Kommentar (knyttes til sagen):	
Kommentar (knyttes til oplandet):	

Påvirkning fra den enkelte boring

DGU-nummer	Beregnet reduktion [l/s]	Boringens andel [%]	Justeret indvindingsmængde pr. år [m ³]	Pumpetid [%]	Infiltrationsfaktor
50.266	0,78	7,51	25.000	100	0,0

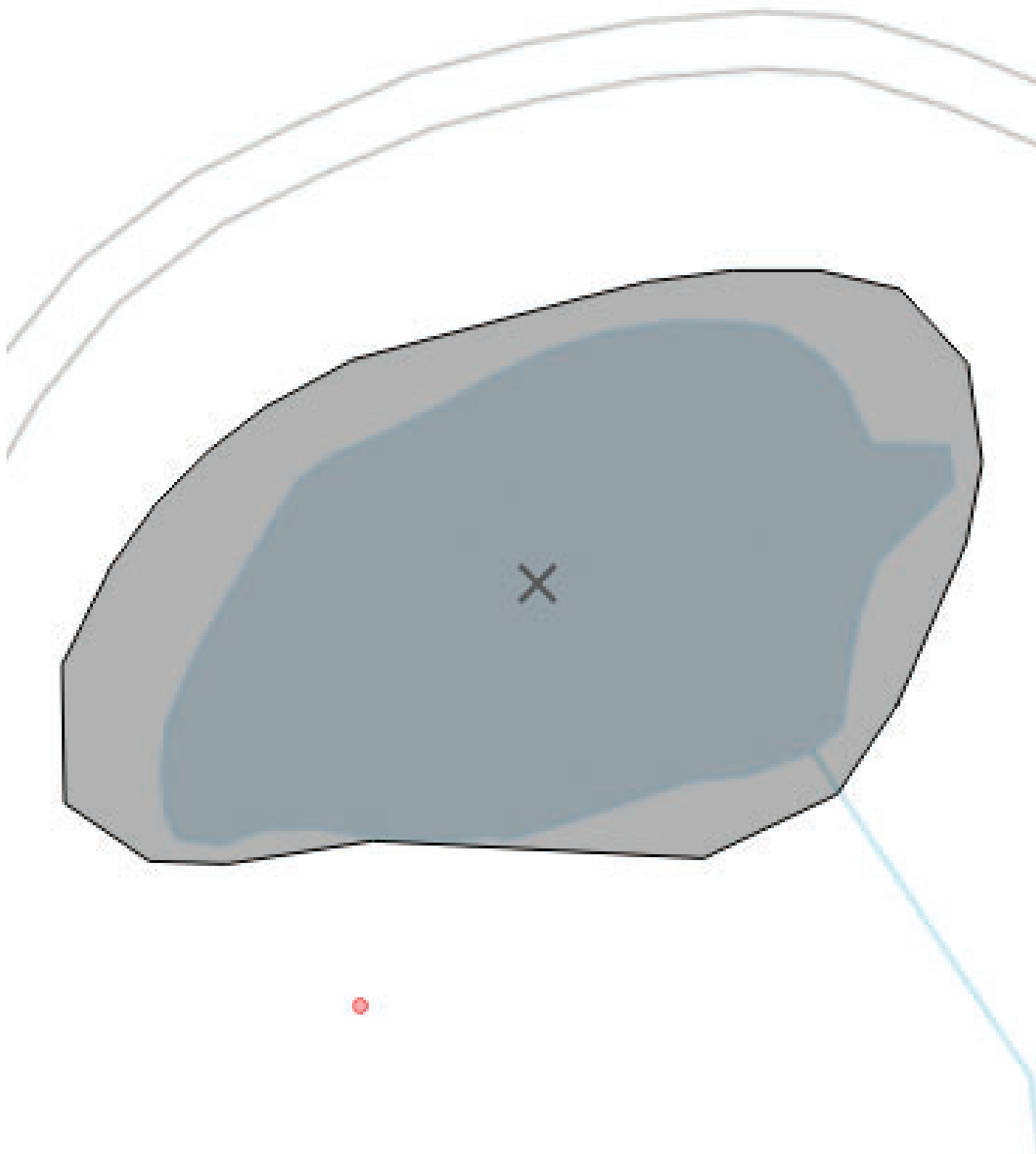

Bilag - Naturlokalitet: fe3293a3-5351-11e2-bb0f-00155d01e765

Generelt	
Id	fe3293a3-5351-11e2-bb0f-00155d01e765
Beregningspunkt	567577, 6276200
Vejledende registrering	Sø
Vurdering af hyd. kontakt	
Terrænkote	8,5
Grundvandskote	10,4
Magasinkontakt	● Muligt
Sårbarhed	
Beskyttelsesniveau	● Natura 2000
Vandstandsbetinget sårbarhed	Ej angivet
Kritisk sænkning	0,05
Akkumuleret påvirkning	
Beregnet sænkning [m]	0,14
Beregnet reference-sænkning [m]	0,080
Sænkning i forhold til reference [m]	0,063
Sækningsvurdering trin-1	● Kritisk
Sækningsvurdering trin-2	Ikke vurderet
Bemærkninger	
Vurdering af påvirkning:	
Kommentar:	

Påvirkning fra den enkelte boring

DGU-nummer	Beregnet sænkning [m]	Boringens andel [%]	Sænkning i forhold til reference [m]	Justeret indvindingsmængde pr. år [m]	Pumpetid [%]	Infiltrationsfaktor
50.266	0,14	100,00	0,14	25.000	100	0,0

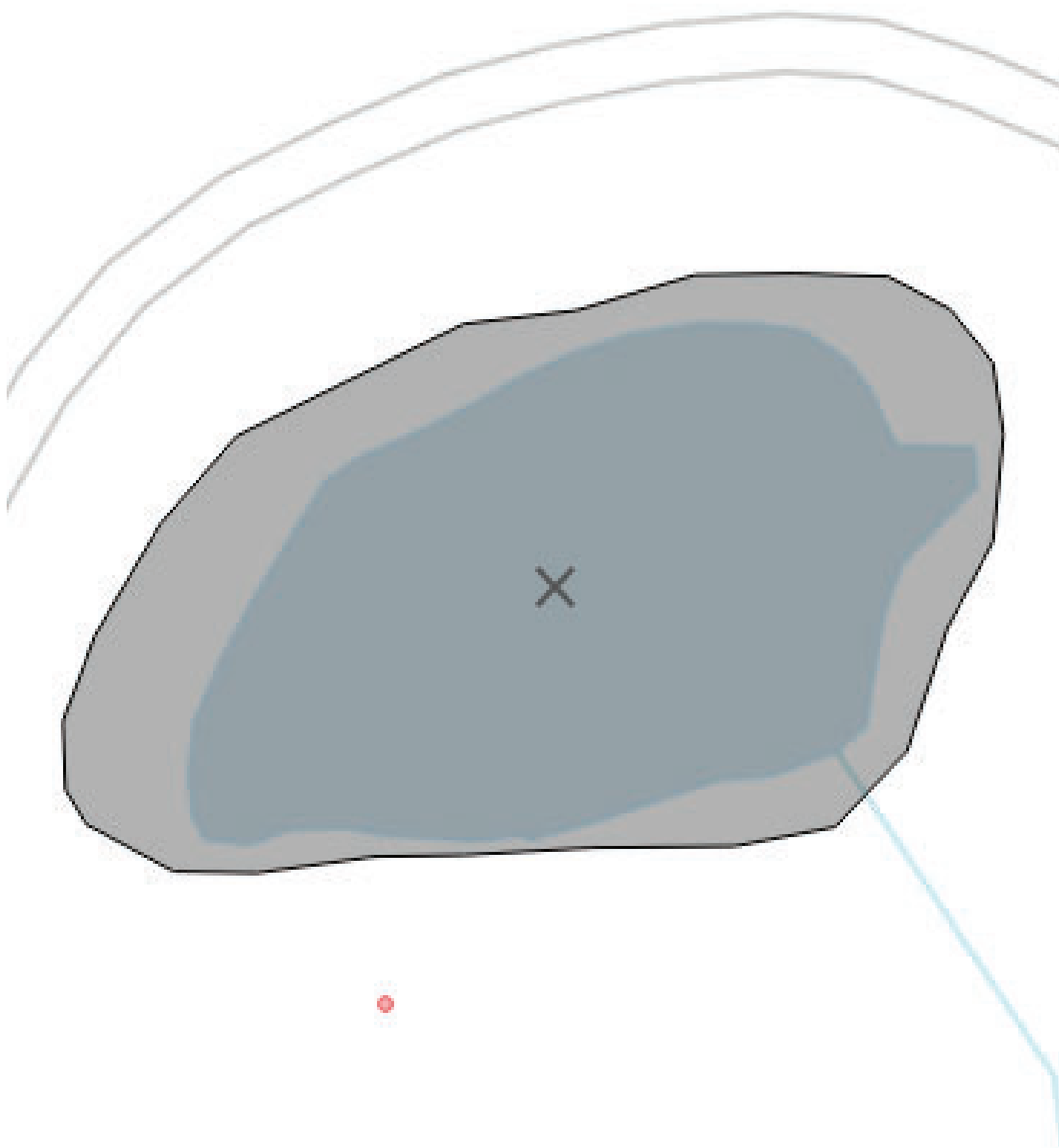

Bilag - Naturlokalitet: 54b57a89-20ea-4335-8fd0-49b4ad96cb00

Generelt	
Id	54b57a89-20ea-4335-8fd0-49b4ad96cb00
Beregningspunkt	567577, 6276199
Vejledende registrering	Kildevæld
Vurdering af hyd. kontakt	
Terrænkote	8,5
Grundvandskote	10,4
Magasinkontakt	● Muligt
Sårbarhed	
Beskyttelsesniveau	● Natura 2000
Vandstandsbeetinget sårbarhed	Ej angivet
Kritisk sænkning	0,05
Akkumuleret påvirkning	
Beregnet sænkning [m]	0,14
Beregnet reference-sænkning [m]	0,080
Sænkning i forhold til reference [m]	0,063
Sækningsvurdering trin-1	● Kritisk
Sækningsvurdering trin-2	Ikke vurderet
Bemærkninger	
Vurdering af påvirkning:	
Kommentar:	

Påvirkning fra den enkelte boring

DGU-nummer	Beregnet sænkning [m]	Boringens andel [%]	Sænkning i forhold til reference [m]	Justeret indvindingsmængde pr. år [m]	Pumpetid [%]	Infiltrationsfaktor
50.266	0,14	100,00	0,14	25.000	100	0,0

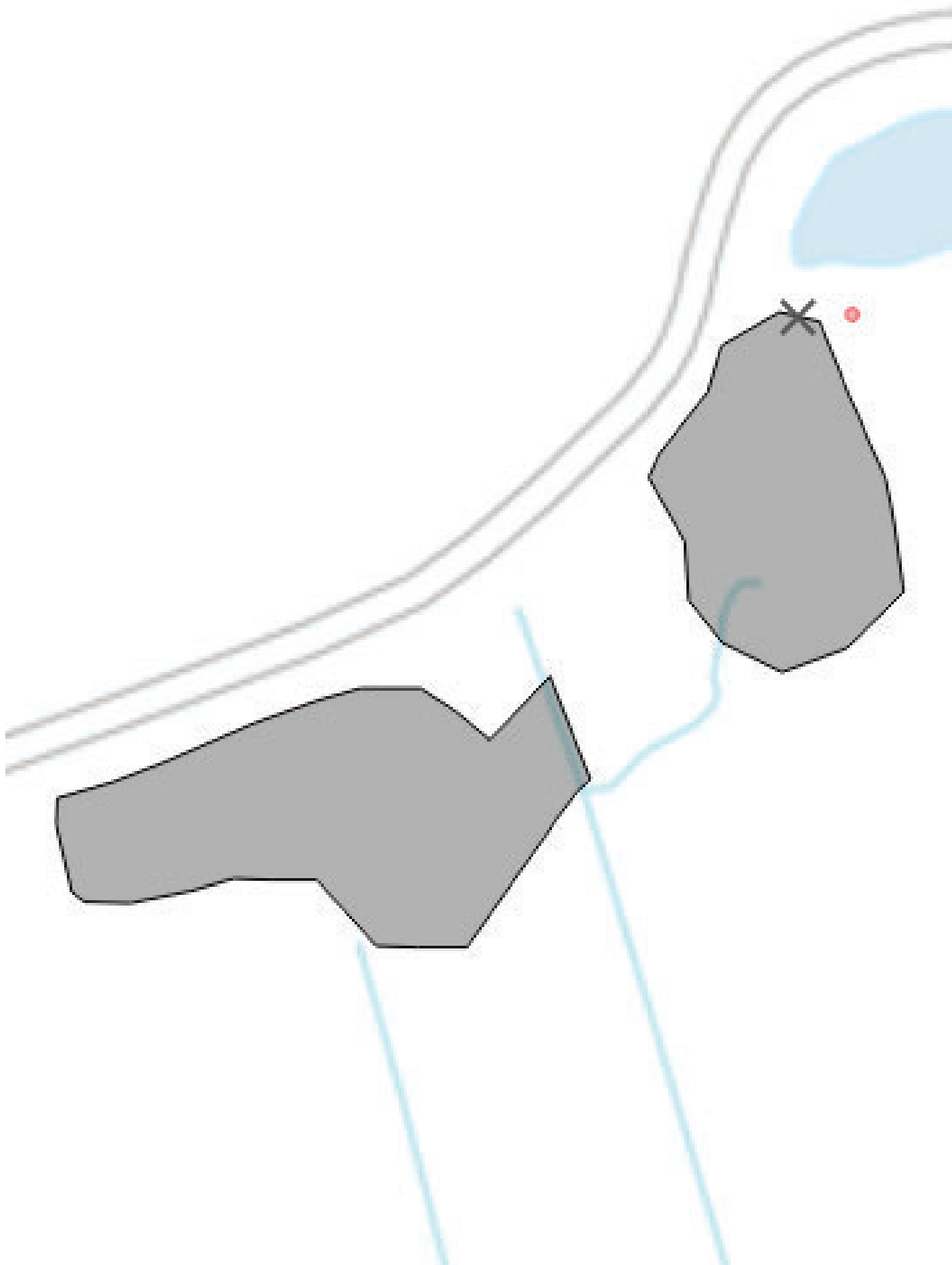

Bilag - Naturlokalitet: 0eff3264-431b-4eaf-8b70-c192bec0bc22

Generelt	
Id	0eff3264-431b-4eaf-8b70-c192bec0bc22
Beregningspunkt	567562, 6276182
Vejledende registrering	Rigkær
Vurdering af hyd. kontakt	
Terrænkote	8,5
Grundvandskote	10,4
Magasinkontakt	● Muligt
Sårbarhed	
Beskyttelsesniveau	● Natura 2000
Vandstandsbetinget sårbarhed	Ej angivet
Kritisk sænkning	0,05
Akkumuleret påvirkning	
Beregnet sænkning [m]	0,14
Beregnet reference-sænkning [m]	0,080
Sænkning i forhold til reference [m]	0,063
Sækningsvurdering trin-1	● Kritisk
Sækningsvurdering trin-2	Ikke vurderet
Bemærkninger	
Vurdering af påvirkning:	
Kommentar:	

Påvirkning fra den enkelte boring

DGU-nummer	Beregnet sænkning [m]	Boringens andel [%]	Sænkning i forhold til reference [m]	Justeret indvindingsmængde pr. år [m]	Pumpetid [%]	Infiltrationsfaktor
50.266	0,14	100,00	0,14	25.000	100	0,0

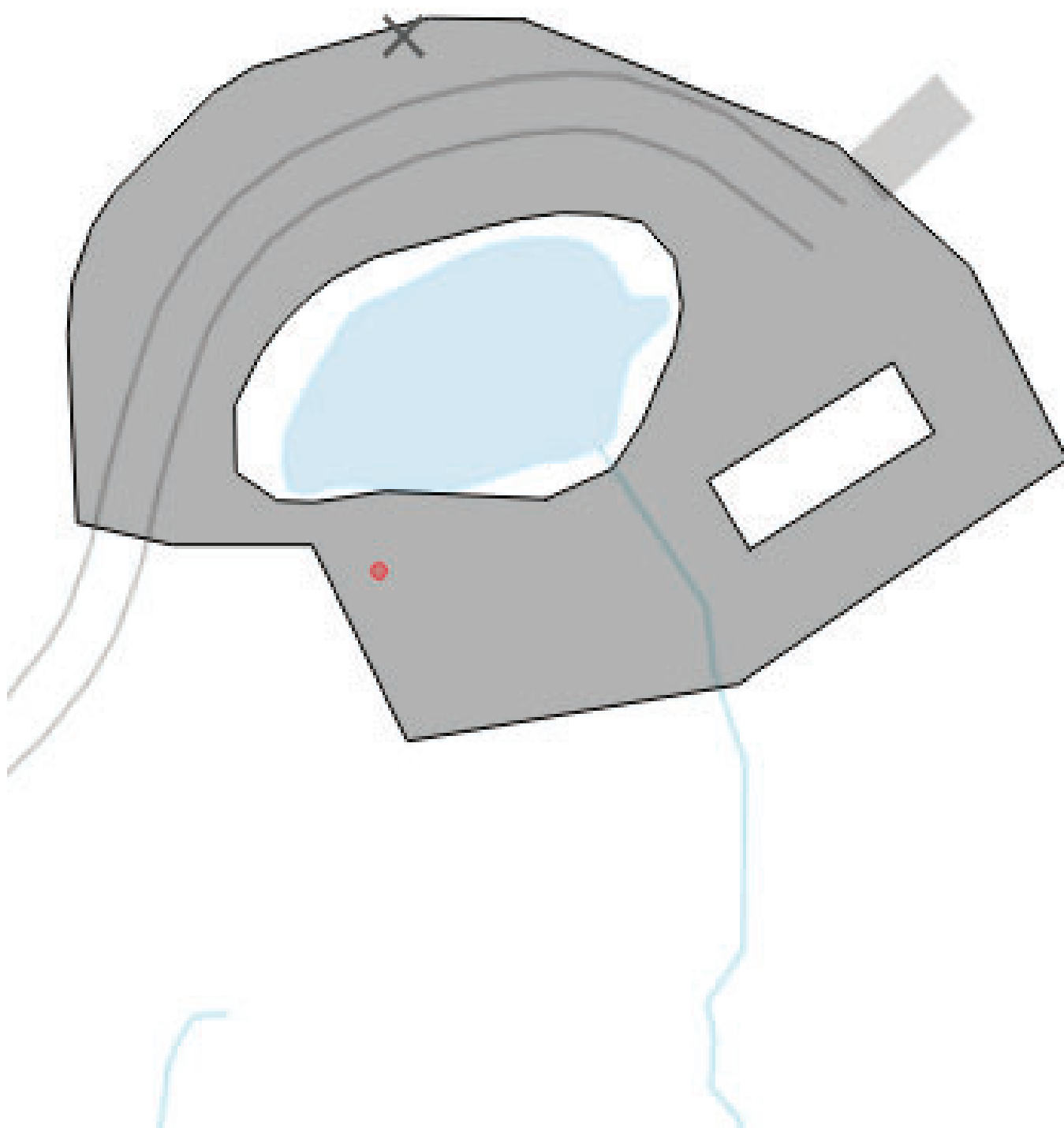

Bilag - Naturlokalitet: 1085eed7-5353-11e2-ab16-00155d01e765

Generelt	
Id	1085eed7-5353-11e2-ab16-00155d01e765
Beregningspunkt	567571, 6276227
Vejledende registrering	Mose
Vurdering af hyd. kontakt	
Terrænkote	10,7
Grundvandskote	10,4
Magasinkontakt	● Muligt
Sårbarhed	
Beskyttelsesniveau	● Natura 2000
Vandstandsbetinget sårbarhed	Ej angivet
Kritisk sænkning	0,05
Akkumuleret påvirkning	
Beregnet sænkning [m]	0,062
Beregnet reference-sænkning [m]	0,035
Sænkning i forhold til reference [m]	0,027
Sækningsvurdering trin-1	● Kritisk
Sækningsvurdering trin-2	Ikke vurderet
Bemærkninger	
Vurdering af påvirkning:	
Kommentar:	

Påvirkning fra den enkelte boring

DGU-nummer	Beregnet sænkning [m]	Boringens andel [%]	Sænkning i forhold til reference [m]	Justeret indvindingsmængde pr. år [m]	Pumpetid [%]	Infiltrationsfaktor
50.266	0,062	100,00	0,062	25.000	100	0,0

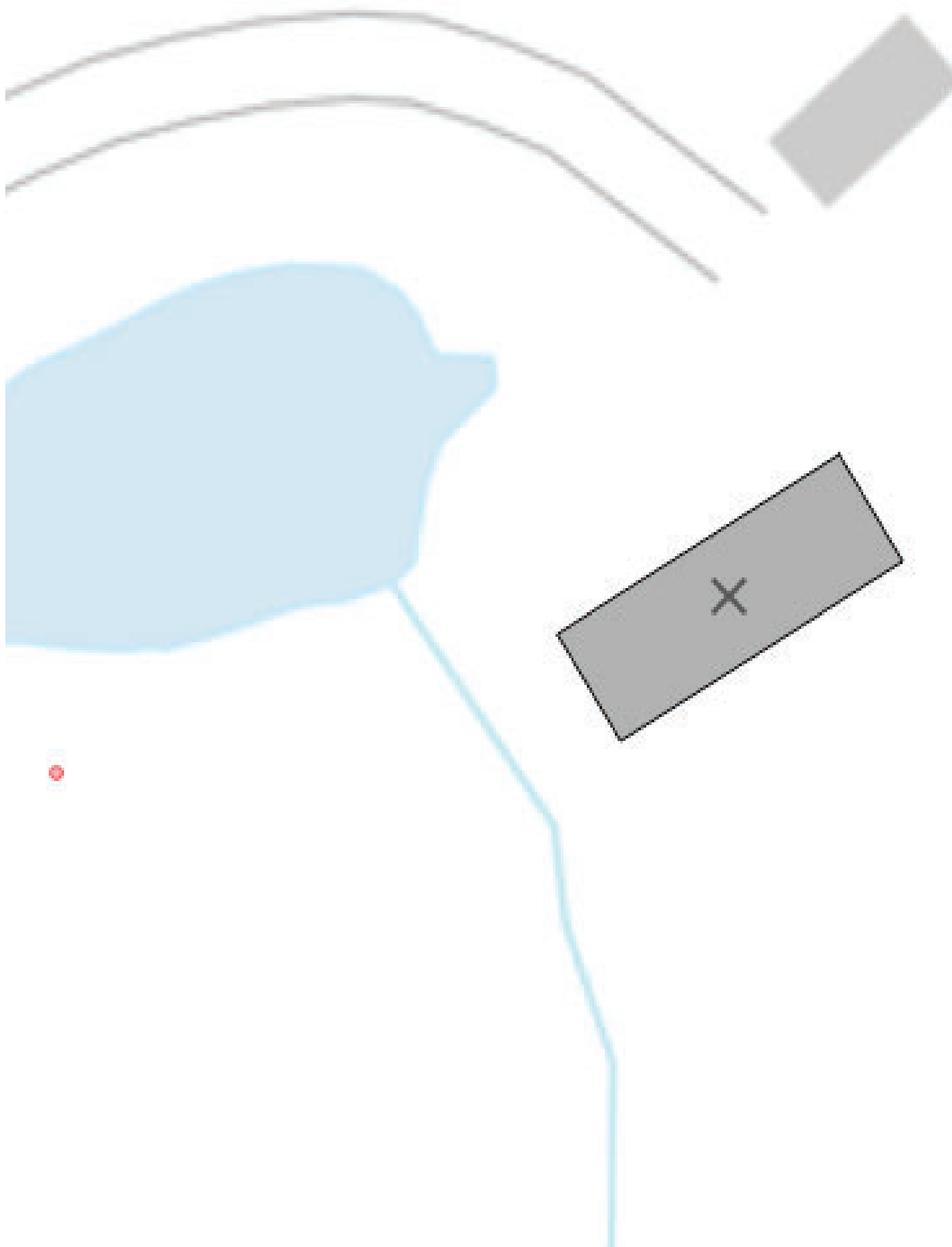

Bilag - Naturlokalitet: fe3293a2-5351-11e2-9219-00155d01e765

Generelt	
Id	fe3293a2-5351-11e2-9219-00155d01e765
Beregningspunkt	567607, 6276193
Vejledende registrering	Sø
Vurdering af hyd. kontakt	
Terrænkote	7,3
Grundvandskote	10,2
Magasinkontakt	● Muligt
Sårbarhed	
Beskyttelsesniveau	● Natura 2000
Vandstandsbeetinget sårbarhed	Ej angivet
Kritisk sænkning	0,05
Akkumuleret påvirkning	
Beregnet sænkning [m]	0,017
Beregnet reference-sænkning [m]	0,0095
Sænkning i forhold til reference [m]	0,0075
Sækningsvurdering trin-1	● Ikke kritisk
Sækningsvurdering trin-2	Ikke vurderet
Bemærkninger	
Vurdering af påvirkning:	
Kommentar:	

Påvirkning fra den enkelte boring

DGU-nummer	Beregnet sænkning [m]	Boringens andel [%]	Sænkning i forhold til reference [m]	Justeret indvindingsmængde pr. år [m]	Pumpetid [%]	Infiltrationsfaktor
50.266	0,017	100,00	0,017	25.000	100	0,0

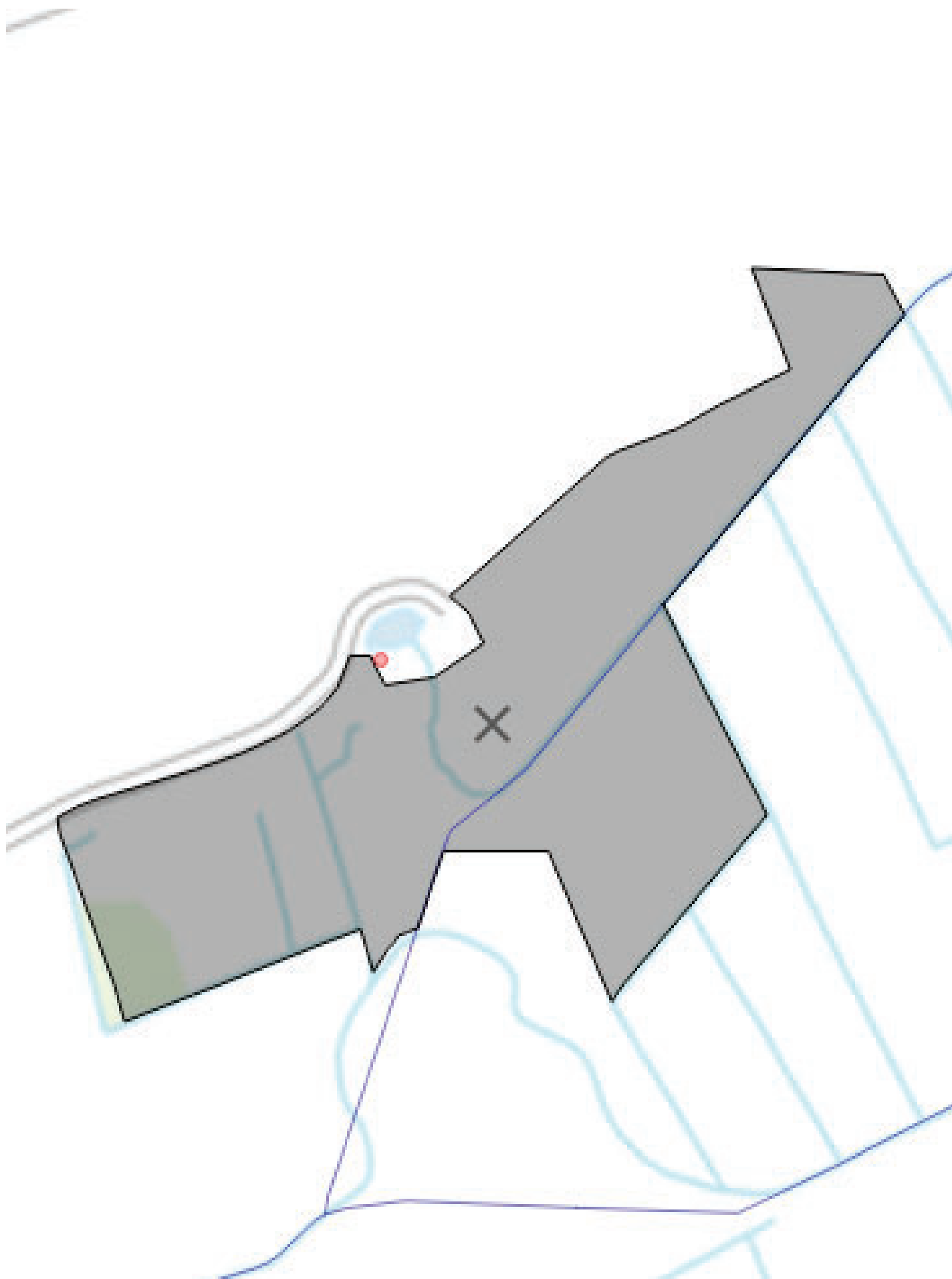

Bilag - Naturlokalitet: 2df63e14-d8a7-4772-a1c3-aef484d94c4b

Generelt	
Id	2df63e14-d8a7-4772-a1c3-aef484d94c4b
Beregningspunkt	567633, 6276149
Vejledende registrering	Eng
Vurdering af hyd. kontakt	
Terrænkote	7,3
Grundvandskote	10,2
Magasinkontakt	● Muligt
Sårbarhed	
Beskyttelsesniveau	● Natura 2000
Vandstandsbeholdning sårbarhed	Ej angivet
Kritisk sænkning	0,05
Akkumuleret påvirkning	
Beregnet sænkning [m]	0,017
Beregnet reference-sænkning [m]	0,0095
Sænkning i forhold til reference [m]	0,0075
Sænkningsevurdering trin-1	● Ikke kritisk
Sænkningsevurdering trin-2	Ikke vurderet
Bemærkninger	
Vurdering af påvirkning:	
Kommentar:	

Påvirkning fra den enkelte boring

DGU-nummer	Beregnet sænkning [m]	Boringens andel [%]	Sænkning i forhold til reference [m]	Justeret indvindingsmængde pr. år [m]	Pumpetid [%]	Infiltrationsfaktor
50.266	0,017	100,00	0,017	25.000	100	0,0

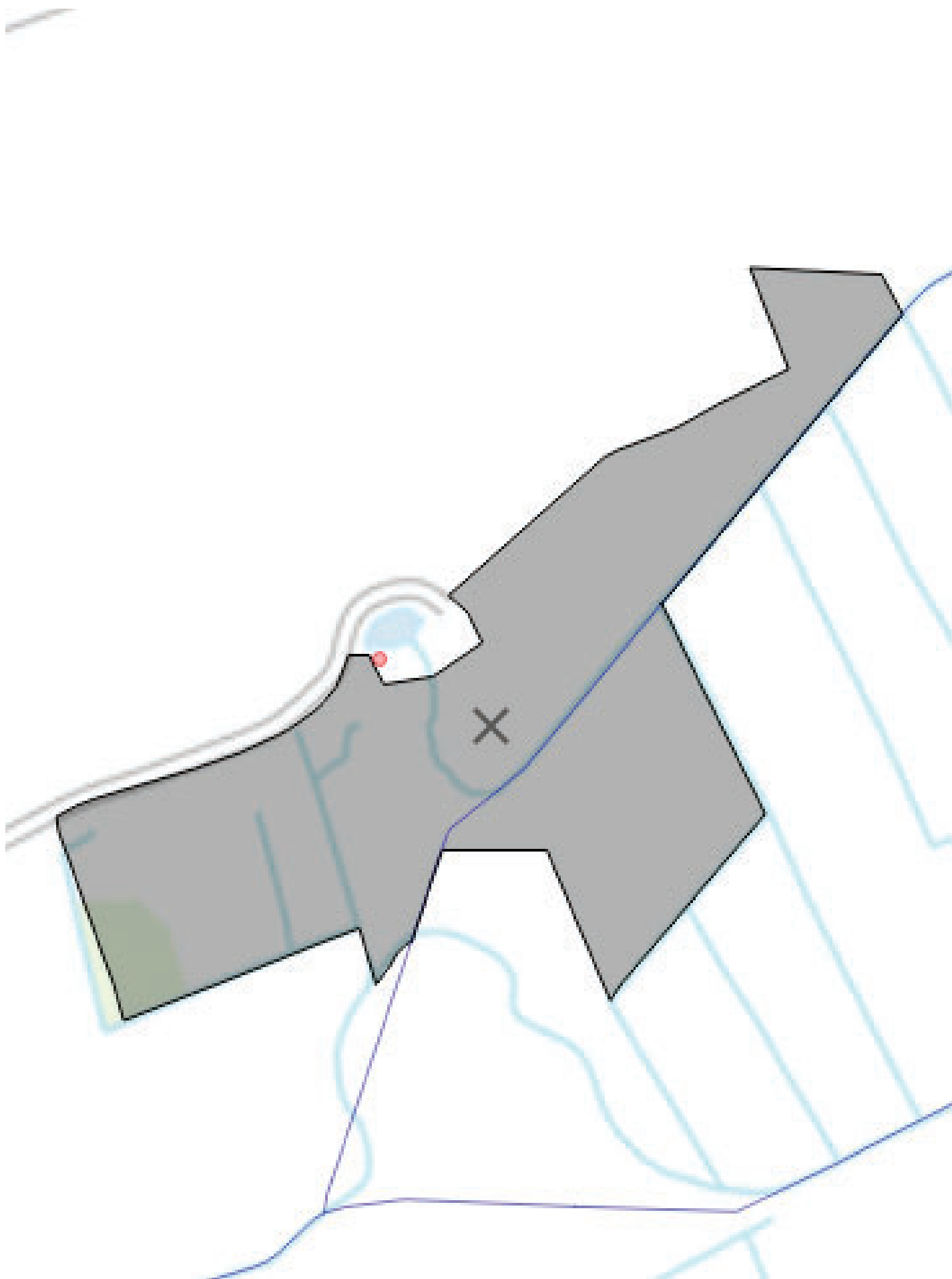

Bilag - Naturlokalitet: 618dc955-b05c-4f57-a314-fe551edb1226

Generelt	
Id	618dc955-b05c-4f57-a314-fe551edb1226
Beregningspunkt	567633, 6276148
Vejledende registrering	Eng
Vurdering af hyd. kontakt	
Terrænkote	7,3
Grundvandskote	10,2
Magasinkontakt	● Muligt
Sårbarhed	
Beskyttelsesniveau	● Natura 2000
Vandstandsbeholdningen sårbarhed	Ej angivet
Kritisk sænkning	0,05
Akkumuleret påvirkning	
Beregnet sænkning [m]	0,017
Beregnet reference-sænkning [m]	0,0095
Sænkning i forhold til reference [m]	0,0075
Sænkningsevurdering trin-1	● Ikke kritisk
Sænkningsevurdering trin-2	Ikke vurderet
Bemærkninger	
Vurdering af påvirkning:	
Kommentar:	

Påvirkning fra den enkelte boring

DGU-nummer	Beregnet sænkning [m]	Boringens andel [%]	Sænkning i forhold til reference [m]	Justeret indvindingsmængde pr. år [m]	Pumpetid [%]	Infiltrationsfaktor
50.266	0,017	100,00	0,017	25.000	100	0,0

Bilag - Naturlokalitet: b06c349b-b7e9-4351-ab62-67f440f67b4e

Generelt	
Id	b06c349b-b7e9-4351-ab62-67f440f67b4e
Beregningspunkt	567393, 6276077
Vejledende registrering	Kildevæld
Vurdering af hyd. kontakt	
Terrænkote	8,2
Grundvandskote	10,5
Magasinkontakt	● Muligt
Sårbarhed	
Beskyttelsesniveau	● Natura 2000
Vandstandsbeetinget sårbarhed	Ej angivet
Kritisk sænkning	0,05
Akkumuleret påvirkning	
Beregnet sænkning [m]	0,011
Beregnet reference-sænkning [m]	0,0064
Sænkning i forhold til reference [m]	0,005
Sækningsvurdering trin-1	● Ikke kritisk
Sækningsvurdering trin-2	Ikke vurderet
Bemærkninger	
Vurdering af påvirkning:	
Kommentar:	

Påvirkning fra den enkelte boring

DGU-nummer	Beregnet sænkning [m]	Boringens andel [%]	Sænkning i forhold til reference [m]	Justeret indvindingsmængde pr. år [m]	Pumpetid [%]	Infiltrationsfaktor
50.266	0,011	100,00	0,011	25.000	100	0,0

Sem Vandværk – vurdering af påvirkning på nærliggende natur

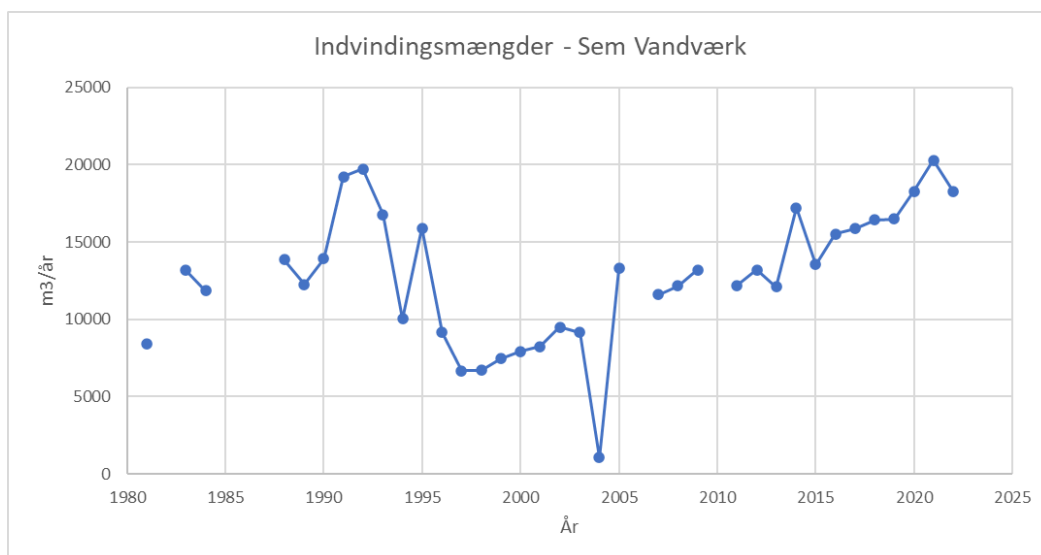
Indholdsfortegnelse

Sem Vandværk – vurdering af påvirkning på nærliggende natur.....	1
1 Baggrund	1
2 Faglig vurdering.....	2
2.1 BEST resultater	2
2.2 Resultater fra prøvepumpning.....	4
2.3 Tryk og vandstandsforhold.....	4
3 Konklusion.....	5
4 Andre forhold.....	5

1 Baggrund

Sem Vandværk har ansøgt om tilladelse til at indvinde 25.000 m³ grundvand om året fra eksisterende boring med DGU nr. 50.266, hvilket er en forøgelse af den nuværende tilladelse på 14.000 m³/år. Boringen ligger i et Natura 2000 område nr. 223, Kastbjerg Ådal med nærliggende kortlagte bassinkilde og rigkær. Vurderinger foretaget med beslutningsstøtte værktøjet BEST indikerer sænkninger i nærliggende rigkær på ca. 14 cm, hvilket er uacceptabelt i fald beregninger er korrekte.

Indvindingsmængden for Sem Vandværk ses af Figur 1-1. Her ses indvindingsmængden at være steget fra ca. 12.500 m³/år i år 2013 til et maksimum på ca. 20.000 m³/år i år 2021.

Figur 1-1 Historiske indvindingsmængder for Sem Vandværk.

Mariagerfjord Kommune har i samme periode observeret en tilstandsændring i rigkæret umiddelbart vest for vandværksbygningen. Der er nærliggende at antage, at tilstandsændringen kan være forårsaget af den øgede indvindingsmængde, idet BEST resultaterne også forudsiger en stor påvirkning.

Formålet med dette notat er at undersøge om en negativ påvirkning kan afvises med stor sikkerhed.

Som grundlag for vurderingen er følgende anvendt:

- Prøvepumpningsskema, PC brøndboring 2022
- Naturvurdering ved Sem Vandværk, SEGES 2022
- Tilstandsvurdering/Handlingsplan, DVN 2022
- Brev fra Sem By Vandværk, 1/22 2022
- Indskærpelse om overholdelse af tilladt indvindingsmængde for Sem
- Vandværk, Mariagerfjord Kommune 2022
- Udkast til afgørelse, Mariagerfjord Kommune 2022
- BEST beregninger
- Besigtigelse og opmålinger, WatsonC, 23. februar 2023
- Højdemodel, ortofoto mm

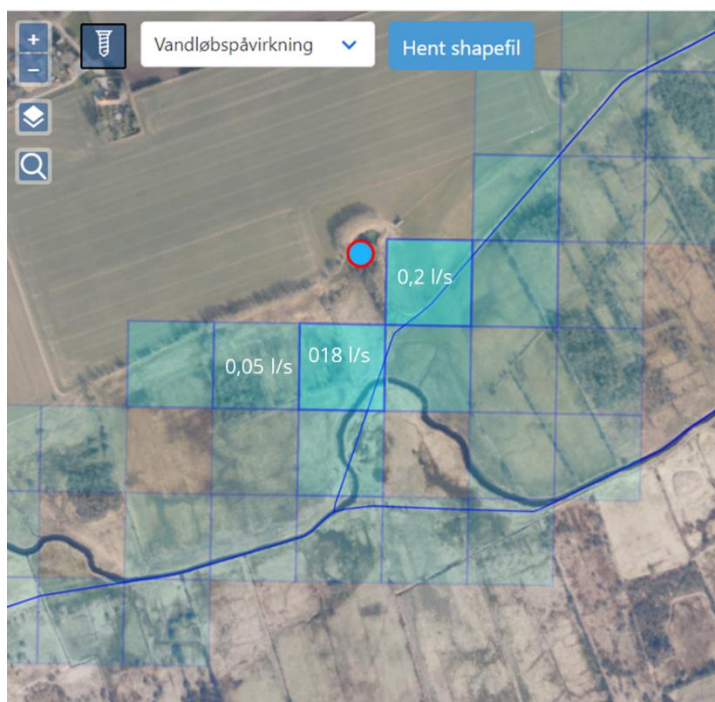
2 Faglig vurdering

2.1 BEST resultater

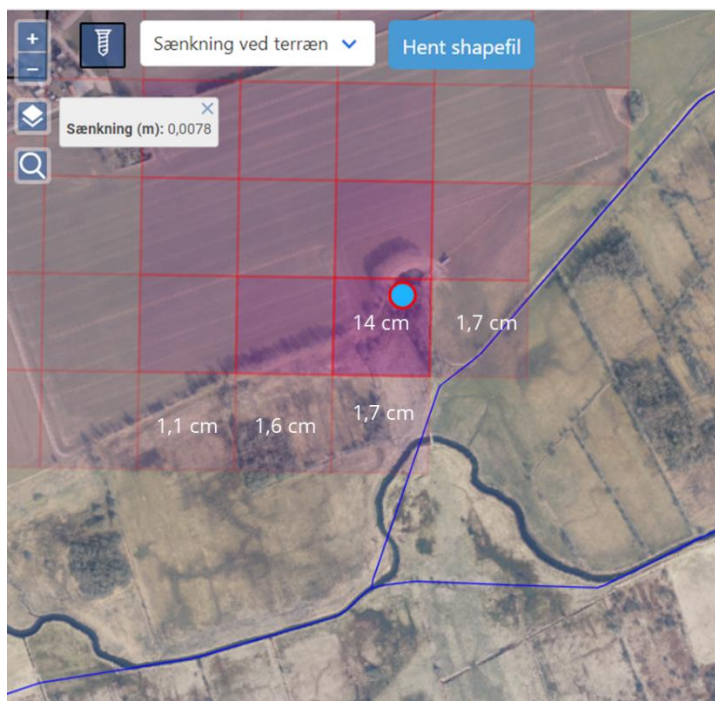
Beregninger i BEST er baseret på en simpel hydrologisk model, som ikke beregner på faktiske vandstande og vandføringer, men kun på de ændringer som vandindvindinger forårsager. I modellen er der indlagt "dræn" langs grøfter og vandløb og i søer over en vis størrelse. I BEST kan der udtrækkes sænkninger og ændringer i vandføring (udstrømning) til de enkelte beregningsceller. I celler med dræn bliver sænkningen typisk lille, da drænniveauet "fastholder" vandspejlsniveauet. På Figur 2-1 ses den beregnede reduktion i udstrømning og på Figur 2-2 ses de beregnede sænkninger i terræn (som i øvrigt er af samme størrelse som sænkninger i kalken, der indvindes fra). Figurerne illustrer fint, at store drænreduktioner giver små sænkninger og modsat.

Der er derfor afgørende at modellens dræn ligger korrekt, og det er tydeligt, at bassinkilden og området syd for borerne ikke er dækket af dræn, hvilket det burde være. Det betyder, at der er urealistiske store sænkninger

ved bassinkilden og syd herfor. I cellerne rundt om bassinkilden ses beregnede sænkninger under 2 cm og dette niveau vurderes at være mere realistisk.

Figur 2-1 Reduktion i udstrømning

Figur 2-2 Sænkning ved terræn

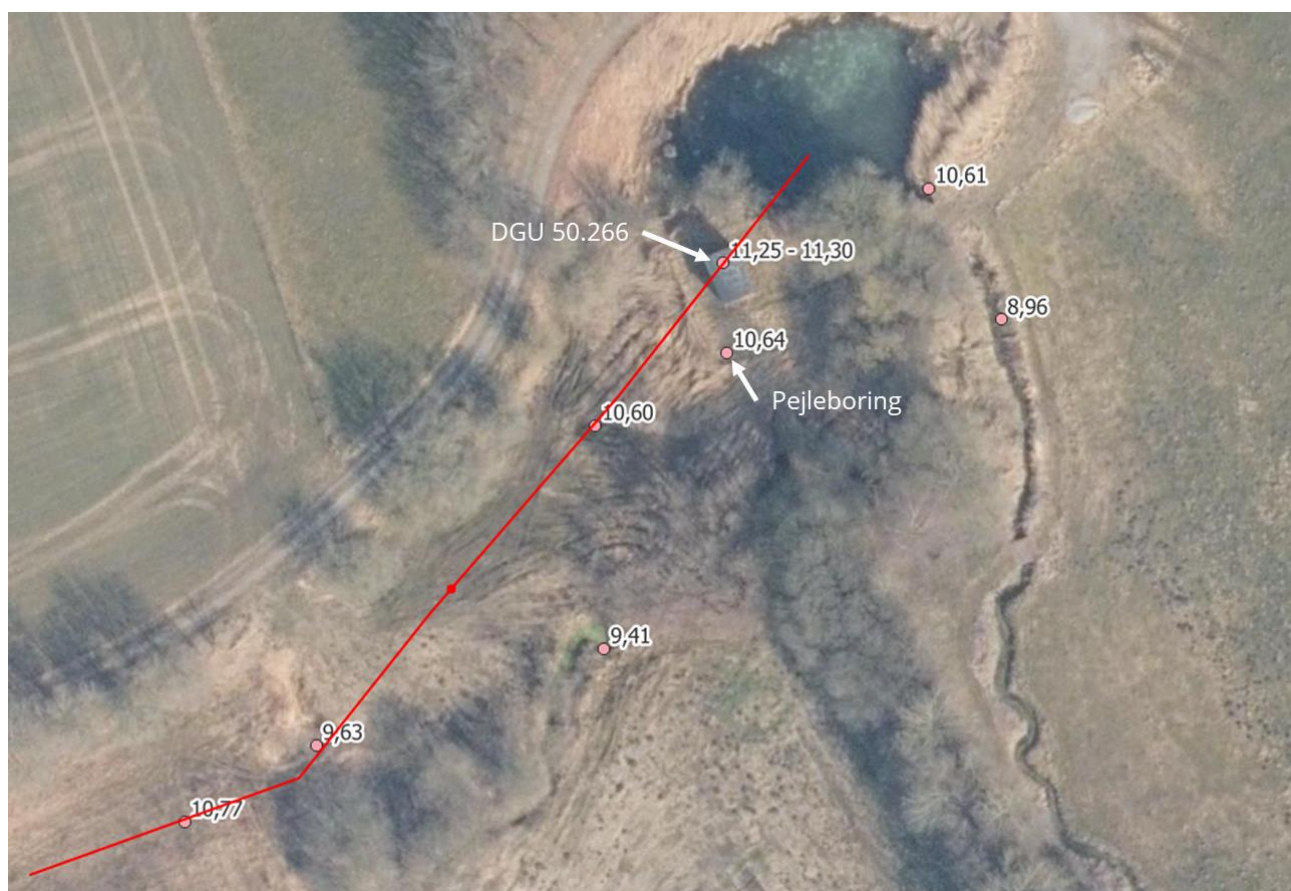
2.2 Resultater fra prøvepumpning

En prøvepumpning i DGU nr. 50.266 viser en sænkning i boringen på 5 cm ved en pumpning på 9,3 m³/time (svarende til ca. 81.000 m³/år).

Med en ansøgt mængde på 25.000 m³/år kan der forventes en middelsænkning i magasinet på ca. 1,5 cm og endnu mindre ved terræn. Prøvepumpningen understøtter således, at de beregnede sænkninger i BEST er overestimeret.

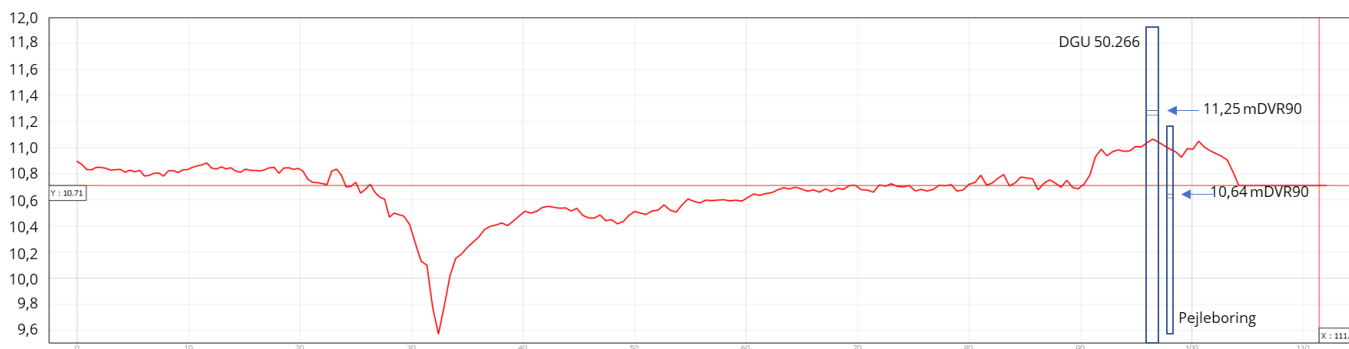
2.3 Tryk og vandstandsforhold

På Figur 2-3 ses indmålte vandspejl i bassinkilde, grøfter og på terræn den 23. februar 2023. Vandspejl i DGU 50.266 er beregnet ud fra relative koteangivelser i /Tilstandsvurdering/Handlingsplan, DVN 2022/. Variationen i DGU 50.266 angiver hhv. ro og driftsvandspejl ved prøvepumpning (9,3 m³/t) i august 2022. I pejleboringen blev vandspejlet den 23. februar 2023 målt til 0,54 meter under top af rør svarende til kote 10,64 mDVR90.

Figur 2-3 Tryk og vandstandsforhold ved Sem Vandværk.

På Figur 2-4 ses et snit med terrænkoter og vandspejlskoter i DGU nr. 50.266 og pejleboringen.

Figur 2-4 Snit med terræn og vandspejlskoter for DGU nr. 50.266 og pejleboringen. Placeringen af snittet er vist på forrige figur og går fra sydvest mod nordøst.

Måleresultater viser et tryk i magasinet, der er ca. 70 cm højere end vandspejl i bassinkilde, pejleboring og nærliggende rigkær. Det er dette overtryk, der danner det hydrologiske grundlag for bassinkilder og rigkær. En væsentlig ændring af dette overtryk vil kunne medføre en tilstandsændring i området.

Som nævnt i afsnit 2.2 er den forventede sænkning i magasinet ca. 1,5 cm ved en indvindingsmængde på 25.000 m³/år. Denne sænkning skal sammenholdes med den opadrettede gradient på ca. 70 cm. Ved pumpning bliver den opadrettede gradient således 1,5 cm mindre og det svarer til en reduktion af den vertikale gradient på under 2,5 % ($1,5/70 \cdot 100$). Det vil være en rimelig antagelse af der er lineær proportionalitet mellem reduktion i gradient og reduktion i udstrømning til kilder og rigkær. Der kan altså antages at reduktion i udstrømning er under 2,5 %.

Såfremt en indvinding på 25.000 m³/år svarer til ca. 2,5 % reduktion af den totale udstrømning vil den totale udstrømning være ca. 1.000.000 m³/år eller 32 l/s, hvilket er vurderet realistisk ved besigtigelsen den 23. februar.

I afløbsbygværket fra bassinkilden blev der målt bredde af overløb på 70 cm, samt vandhøjde over overløbskant på 5,5 cm. Anvendes disse tal i formelen for rektangulært overløb fås en vandføring på 17 l/s ud fra bassinkilden alene. Hertil kommer udstrømning fra øvrige nærliggende grøfter, som vurderes mindst af samme størrelse som afstrømningen fra bassinkilden.

3 Konklusion

Samles set vurderes sænkningerne beregnet med BEST at være kraftig overestimeret. Dette er understøttet af den udførte prøvepumpning, som viser sænkninger i selve indvindingsboringen på 1,5 cm ved en ydelse svarende til 25.000 m³/år. Målinger i februar 2023 viser i overtryk i magasinet på ca. 70 cm og en reduktion af dette overtryk med maksimalt 1,5 cm vurderes ikke, at kunne medføre en tilstandsændring i nærliggende rigkær.

Målingerne er foretaget i vinterperioden og det kan ikke udelukkes at gradientforholdene kan være anderledes i en sommersituation. Der er dog ikke vores vurdering af forholdene bliver væsentlig ændret.

Hvis ikke Mariagerfjord Kommune mener, at sagen er tilstrækkelig belyst med nærværende kan der etableres vandstandsovervågning i indvindingsboring, i nærliggende pejleboring (eller rigkær) og i bassinkilde (med henblik på at estimere flow). En års målinger vil kunne bekræfte den årlige vandstands- og afstrømningsdynamik og dermed endelig kunne fastslå om den hydrologiske påvirkning fra grundvandsindvindingen er signifikant.

4 Andre forhold

Der er bemærket at DGU 50.266 har et særdeles højt kloridindhold og et nitratindhold på ca. halvdelen af grænseværdien. Under normale omstændigheder stiger kloridindholdet med dybden og nitratindholdet falder. Som beskrevet i handleplanen kan kloridproblematikken måske reduceres ved at afproppe den nederste del af

boringen. Der er dog den risiko, at andelen af yngre nitratholdigt vand øges. Det anbefales derfor at udføre niveauspecifik vandprøvetagning i boringen inden boringen afproppes.

Mariagerfjord Kommune Vand og natur stillede nedenstående uddybende spørgsmål til rapporten fra WatsonC. Svar på spørgsmål stillet til WatsonC er angivet med rødt.

Under punkt 2 faglige vurderinger:

- I skriver; "Der er derfor afgørende at modellens dræn ligger korrekt, og det er tydeligt, at bassinkilden og området syd for boringerne ikke er dækket af dræn, hvilket det burde være. Det betyder, at der er urealistiske store sænkninger ved bassinkilden og syd herfor. I cellerne rundt om bassinkilden ses beregnede sænkninger under 2 cm og dette niveau vurderes at være mere realistisk".*

Er grunden til at den ene celle på fig. 2.1 ikke angiver nogen værdi, at man i samme celle ikke kan have både boring og tal på vandløbspåvirkning?

Modeller er i 3D, så man kan sagtens af indvinding fra boringer og påvirkning af vandstand og flow i samme punkt

Ville en sådan værdi ikke være svært at beregne, da der jo ligger to punktkilde i samme felt? Den anden føder jo den lille vandløbsstrækning.

Jo, det er klar at modellens opløsning giver usikkerhed når der både er kilde, grøft og indvinding i samme kolonne af celler.

- Måleresultater viser et tryk i magasinet, der er ca. 70 cm højere end vandspejl i bassinkilde, pejleboring og nærliggende rigkær. Det er dette overtryk, der danner det hydrologiske grundlag for bassinkilder og rigkær. En væsentlig ændring af dette overtryk vil kunne medføre en tilstandsændring i området.*

Kan I uddybe hvad på hvad der er en væsentlig ændring i rigkæret?

Der vil være naturlige variation af trykket i magasinet og dermed også af de lodrette gradient, der giver udstrømning til kilder og væld. En kritisk påvirkning vil være når gradienten bliver reduceret så meget at rigkæret oplever en dybere sommerudtørring. Hvis der er tilstrækkelig udstrømning kan gradienten sænkes meget uden at det har en negativ effekt. Det er svært at sige hvornår ændringen er væsentlig, men jeg mener at gradienten skal ændres med over 10 % før der er risiko. Udfra prøvepumpningen er sænkningen i magasinet få cm og dermed bliver gradienten næsten ikke påvirket (under 2 %)

Under punkt 3 konklusion:

- Målinger i februar 2023 viser i overtryk i magasinet på ca. 70 cm og en reduktion af dette overtryk med maksimalt 1,5 cm vurderes ikke, at kunne medføre en tilstandsændring i nærliggende rigkær.*

I angiver en reduktion i overtryk på maksimalt 1,5 cm og vurderer at det ikke medfører en tilstandsændring i rigkæret. Der er en tilstandsændring, en ændring i vandgennemstrømning i rigkæret som jeg læser det skrevne. Hvordan når I frem til at vurdere, at denne ændring IKKE vil medføre en tilstandsændring i rigkæret?

Ændringens størrelse ift. naturlige udsving

Målingerne er foretages i vinterperioden og det kan ikke udelukkes at gradientforholdene kan være anderledes i en sommersituation. Der er dog ikke vores vurdering af forholdene bliver væsentlig ændret.

På hvilket grundlag bygger I denne antagelse?

Der bygger vi kun på vores generelle forståelse af grundvandsudstrømningen til Kastbjerg ådal. Vandløbshydrografer, de mange rigkær og kilder bevidner om en meget stabil udstrømning af grundvand og dermed også et meget stabilt overtryk.

Rapporten fra WatsonC giver ikke Mariagerfjord Kommune anledning til at ændre sin afgørelse. Rapporten fra WatsonC kan ikke udelukke at indvindingen påvirker rigkæret.

Efter at have vurderet på høringssvar og eksterne bidrag til ansøgning om øget indvinding ved SEM Vandværk, er det Mariagerfjord Kommunes vurdering, at det ikke kan udelukkes at den øgede indvinding har en negativ påvirkning af rigkæret.

Væsentlighedsvurdering og naturnotat ift. ansøgning om øget vandindvinding ved Sem Vandværk.

Sem Vandværks boring ligger i Natura 2000 område nr. 223, Habitatområde H223.

Sem Vandværk har en indvindingstilladelse fra 2017 på 14.000 m³/år. Vandværket har siden 2017 øget deres indvinding. I 2021 var indvindingen på 20.298 m³. Sem vandværk har nu søgt om at øge indvindingen til 25.000 m³/år fra vandværkets eksisterende boring.

I BEST angives en beregnet sænkning på ca. 14 cm total og en merpåvirkning på ca. 6,3 cm.

Kildevældet ved vandværksboringen er et artetisk kildevæld. BEST angiver magasinafstanden til – 1,82m svarende til et overtryk 1, 82m vandsøjle. Det vil sige, at der er kontakt til magasinet.

Konkret vil en øget indvindingen ikke påvirke vandstands niveauet i området i særlig grad, grundet det høje potentiale. Derimod vil en øget indvinding resultere i at udstrømningen til kildevæld og rigkær vil blive mindre. I de grundvandsafhængige naturtyper er det ikke alene vandstanden, der har betydning for tilstanden men også vandgennemstrømningen. En sænkning af vandgennemstrømning vil øge den vandfri zone i tørvelaget, som derved vil frigive flere næringsstoffer til omgivelserne. Det vil give bedre betingelser for hurtigvoksende og næringselskende vegetation, som vil udkonkurrere den eksisterende langsom voksende vegetation i rigkæret. Over tid vil området blive mere tørt og vegetationen vil flytte sig fra langsomt voksende og næringsfattige arter til hurtigvoksende og næringselskende arter af planter. En øget indvinding vil medføre en negativ tilstandsændring i rigkærene.

Sem vandværk har over længere tid indvundet mere vand end tilladelsen angiver. Arealet har i samme tid ændret sig især tættest ved boringen. En gennemgang af tilgængelige besigtigelser på arealet tættest ved boringen viser, at artssammensætningen har ændret sig usædvanligt meget over tid.

Ved Miljøstyrelsens besigtigelse 30. september 2008 blev der registreret følgende kvælstofs følsomme arter: Maj-gøgeurt og Tormenitil. Af fugtigbundsmosser blev der registreret spids spydmos.

Ved Miljøstyrelsens besigtigelse d. 7. juli 2011 blev der registreret følgende kvælstof følsomme arter:

Vellugtende gulaks, Hirse-star, Maj-gøgeurt, Tormenitil, Alm. Brunelle og Kær-trehage. Af fugtigbundsmosser blev der registreret spids spydmos og stor engkost.

Ved Miljøstyrelsens besigtigelse d. 2. august 2017 blev der registreret følgende kvælstof følsomme arter:

Vellugtende gulaks, Mangelblomstret frytle og Tormenitil. Af fugtigbundsmosser blev der registreret én bladmos sp.

Mariagerfjord Kommune naturafdelingen besigtiger arealet d. 3. maj 2022 og her blev der ikke registreret nogle kvælstof følsomme arter i rigkæret tættest ved boringen. Der blev således heller ikke registreret fugtigbundsmosser på arealet. Det kunne indikere, at arealet tættest ved boringen er blevet mere kvælstofs rigt fra 2011 og til i dag. Det kan ikke udelukkes, at den øgede indvinding har resulteret i en mindre vandgennemstrømning i rigkæret og en derved øget koncentration af tilgængelige næringsstoffer.

Naturtypen er rigkær (7230) og kildevæld (7220) er naturtyper på udpegningsgrundlaget for N2000 området.

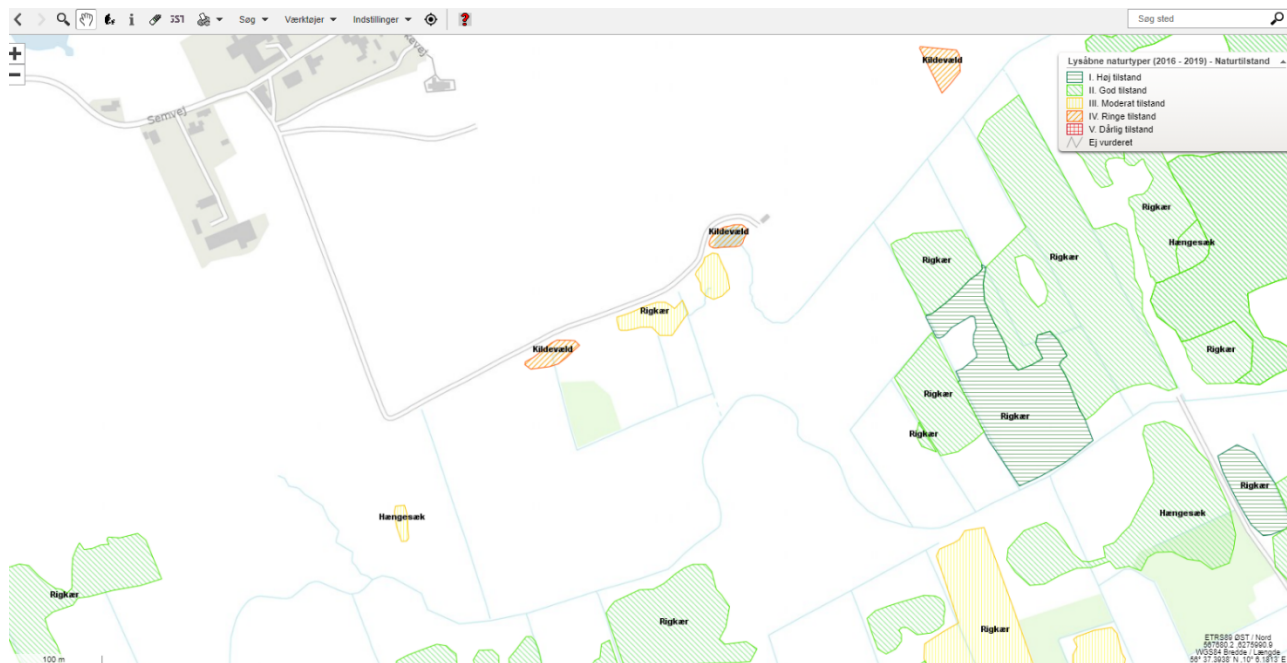
Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter

§ 4. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områderne er at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområderne er målsætningen, at beskyttelsen skal fremmes.

Stk. 2. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark naturligt hjemmehørende arter, der er medtaget i EF-habitatdirektivets bilag I og II og i EF-fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I, samt regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter og forekomster, der er relevante som følge af EF-fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 2.

Stk. 3. I bekendtgørelsen forstås ved:

- 1) En naturtypes bevaringsstatus: Resultatet af alle de forhold, der indvirker på en naturtype og på de karakteristiske arter, som lever dér, og som på lang sigt kan påvirke dens naturlige udbredelse, dens struktur og funktion samt de karakteristiske arters overlevelse på lang sigt.
- 2) En naturtypes gunstige bevaringsstatus: En naturtypes bevaringsstatus anses for gunstig, når
 - a) det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse,
 - b) den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på lang sigt, er til stede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid,

Rigkær og Kildevæld tæt ved Sem Vandværks boring.

Sem Vandværksboring med habitatnaturtyper

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 223		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Strandeng (1330)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Højmos* (7110)	Nedbrudt højmos (7120)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørmose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Blank seglmos (6216)	Kildevældsvindelsnegl (1013)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Bæklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
	Odde (1355)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet.

Kommunen kan ikke give dispensation/tilladelse til det ansøgte, hvis det er til ugunst for de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område.

Arealet ligger i Natura 2000-område nr. 223, Kastbjerg Ådal. Det ansøgte vurderes til at have stor indflydelse på naturtypen rigkær som er på udpegningsgrundlaget. Der kan derfor ikke opretholdes en gunstig bevaringsstatus for naturtypen ved øget indvinding.

Kommunen kan heller ikke dispensere, hvis projektet kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder samt levesteder for dyre- og plantearter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV.

Jf. Naturbeskyttelsesloven:

§ 29 a. De dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter.

Stk. 2. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til loven, må ikke beskadiges eller ødelægges.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at det ansøgte projekt har en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for de nævnte arter.

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området.

I forhold til Bilag IV. arter har Mariagerfjord Kommune ikke kendskab til nogen registreringer i området (Naturbasen.Dk. Det er dog sandsynligt at området er potentielt levested for spidssnudet frø og stor vandsalamander. En forringelse af rigkærene er en forringelse af potentielle levesteder for de førnævnte Bilag IV arter.

Det er Mariagerfjord Kommunes vurdering, at det ikke kan udelukkes, at det ansøgte vil påvirke naturtypen rigkær, og at naturtypen dermed ikke kan opretholde en gunstig bevaringsstatus jf. §4 i Habitatbekendtgørelsen. Mariagerfjord Kommune kan ikke dispensere til det ansøgte.

Mariagerfjord Kommune har i medfør af Habitatdirektivets §6, stk. 3. udarbejdet en Habitatkonsekvensvurdering.

Området er omfattet af naturbeskyttelsesloven §3, beskyttede naturtyper. En tilstandsændring i §3 beskyttede naturtyper kræver en dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Vilklårene for en dispensation er ikke tilstede i denne sag. Der kan derfor ikke dispenseres til det ansøgte.

Bo C. Sørensen

Biolog/sagsbehandler

Følgende har indgået i Mariagerfjord Kommunes, vand og naturafdeling, afgørelse.

- Indledende screening i BEST
- Fysisk besigtigelse 3. maj 2022
- Tidligere NOVANA besigtigelser på arealet 2008, 2011 og 2017
- Høringsvar fra SEGES – Botanisk rapport 5.oktober 2023.
- Vurdering fra WatsonC – Sem Vandværk – vurdering af påvirkning på nærliggende natur 21. april 2023
- Sem Vandværks egen rapportering af indvundet vandmængde

Mariagerfjord Kommune sender 13. juni 2022 afslag på ansøgning om en øget indvinding på 25.000 m³ til Sem Vandværk i partshøring. Sem Vandværk indhenter bistand fra SEGES som udarbejder en botanisk rapport.

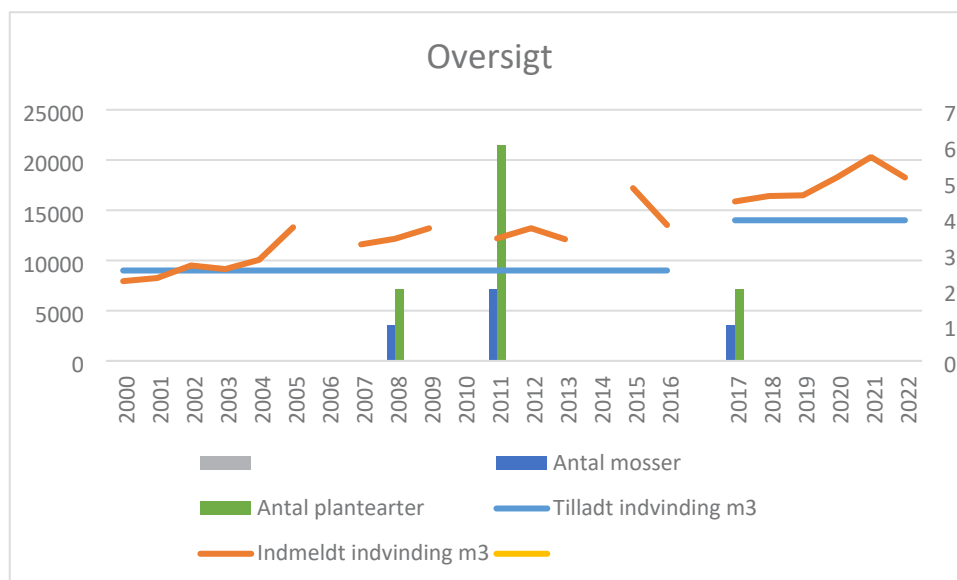
Rapporten fra SEGES angiver forskellige faktorer, som de mener har resulteret i den registrerede tilstandsændring i rigkæret tættest på boringen.

- Udførsel af projekt om genslyng af Kastbjerg Å samt genslyng af udløb fra Bredkilde.
- Ophør af græsning på arealet.
- Opstart af brakpudsning.
- Tilløb af næringsrigt overflade vand og nedbør.
- Skygning fra træer.

Inden udløb fra Bredkilde blev etableret, har forbindelsen bestået af en grøft som i lige linje forbandt Bredkilde med grøften syd for. En genslyngning af dette forløb vurderes til ikke at påvirke rigkærene nordvest for genslyngningen. Samme forhold gør sig gældende ved genslyng af Kastbjerg Å.

Græsning på arealet bringes til ophør i 2018 og i enkelte år derefter brakpudses arealet.

På nedenstående figur angives tilladt indvinding, reel indvinding (indmeldt af vandværket), antal mosser registreret og antal næringsfølsomme arter registreret på besigtigelser.

Det kan erkendes på figuren, at der indvindes over det tilladte fra ca. 2004 og til 2022. Fra 2011 og til 2017 ses et markant fald i de næringsfølsomme arter, og i 2022 er disse arter helt væk fra arealet. Efter 2011 forsvinder fugtigbundsindikatorerne spids spydmoss og stor engkost, også. Ved besigtigelsen i 2017 registreres en bladmos, som ikke er en fugtigbundsindikator. I 2022 er der ingen mosser tilstede på arealet. Faldet i fugtigbundsarter og mosser er allerede sket før græsning ophører og brakpudsning indledes. Det er dog sandsynligt, at ophør af græsning og brakpudsning ikke har bidraget positivt til arealets nuværende tilstand.

Det kan ikke udelukkes at tilløb af næringsrigt overfladevand og regn også har bidraget negativt til områdets tilstand. Ift. skygning fra træer er der ingen træer på den del af rigkæret, der er nærmest på boringen og helt tilgroet af næringselskende planter.

I lyset af de indkomne høringssvar fra SEM vandværk besluttede Mariagerfjord Kommune at indhente ekstern rådgivning ift. den hydrologiske del af ansøgningen.

WatsonC blev anmodet om en vurdering af påvirkning indvindingens af nærliggende natur. Rapporten er vedhæftet afgørelsen.

Mariagerfjord Kommune Vand og natur stillede nedenstående uddybende spørgsmål til rapporten fra WatsonC. Svar på spørgsmål stillet til WatsonC er angivet med rødt.

Under punkt 2 faglige vurderinger:

- I skriver; "Der er derfor afgørende at modellens dræn ligger korrekt, og det er tydeligt, at bassinkilden og området syd for borerne ikke er dækket af dræn, hvilket det burde være. Det betyder, at der er urealistiske store sænkninger ved bassinkilden og syd herfor. I cellerne rundt om bassinkilden ses beregnede sænkninger under 2 cm og dette niveau vurderes at være mere realistisk".*

Er grunden til at den ene celle på fig. 2.1 ikke angiver nogen værdi, at man i samme celle ikke kan have både boring og tal på vandløbspåvirkning?

Modeller er i 3D, så man kan sagtens af indvinding fra borer og påvirkning af vandstand og flow i samme punkt

Ville en sådan værdi ikke være svært at beregne, da der jo ligger to punktkilde i samme felt? Den anden føder jo den lille vandløbsstrækning.

Jo, det er klar at modellens opløsning giver usikkerhed når der både er kilde, grøft og indvinding i samme kolonne af celler.

- *Måleresultater viser et tryk i magasinet, der er ca. 70 cm højere end vandspejl i bassinkilde, pejleboring og nærliggende rigkær. Det er dette overtryk, der danner det hydrologiske grundlag for bassinkilder og rigkær. En væsentlig ændring af dette overtryk vil kunne medføre en tilstandsændring i området.*

Kan I uddybe hvad på hvad der er en væsentlig ændring i rigkæret?

Der vil være naturlige variation af trykket i magasinet og dermed også af de lodrette gradient, der giver udstrømning til kilder og væld. En kritisk påvirkning vil være når gradienten bliver reduceret så meget at rigkæret oplever en dybere sommerudtørring. Hvis der er tilstrækkelig udstrømning kan gradineten sænkes meget uden at det har en negativ effekt. Det er svært at sige hvornår ændringen er væsentlig, men jeg mener at gradineten skal ændres med over 10 % før der er risiko. Udfra prøvepumpningen er sænkningen i magasinet få cm og dermed bliver gradineten næsten ikke påvirket (under 2 %)

Under punkt 3 konklusion:

- *Målinger i februar 2023 viser i overtryk i magasinet på ca. 70 cm og en reduktion af dette overtryk med maksimalt 1,5 cm vurderes ikke, at kunne medføre en tilstandsændring i nærliggende rigkær.*

I angiver en reduktion i overtryk på maksimalt 1,5 cm og vurderer at det ikke medfører en tilstandsændring i rigkæret. Der er en tilstandsændring, en ændring i vandgennemstrømning i rigkæret som jeg læser det skrevne. Hvordan når I frem til at vurdere, at denne ændring IKKE vil medføre en tilstandsændring i rigkæret?

Ændringens størrelse ift. naturlige udsving

Målingerne er foretages i vinterperioden og det kan ikke udelukkes at gradientforholdene kan være anderledes i en sommersituation. Der er dog ikke vores vurdering af forholdene bliver væsentlig ændret.

På hvilket grundlag bygger I denne antagelse?

Der bygger vi kun på vores generelle forståelse af grundvandsudstrømningen til Kastbjerg ådal. Vandløbshydrografer, de mange rigkær og kilder bevidner om en meget stabil udstrømning af grundvand og dermed også et meget stabilt overtryk.

Rapporten fra WatsonC giver ikke Mariagerfjord Kommune anledning til at ændre sin afgørelse. Rapporten fra WatsonC kan ikke udelukke at indvindingen påvirker rigkæret.

Efter at have vurderet på høringssvar og eksterne bidrag til ansøgning om øget indvinding ved SEM Vandværk, er det Mariagerfjord Kommunes vurdering, at det ikke kan udelukkes at den øgede indvinding har en negativ påvirkning af rigkæret.

Habitatkonsekvensvurdering

Jf. Habitatbekendtgørelsen § 6, stk. 3. har Mariagerfjord Kommune udarbejdet en Habitatkonsekvensvurdering, som følge af at det ikke kan udelukkes at en øget indvinding af vand fra Sem vandværks boring i Natura 2000 området Kastbjerg Ådal, vil påvirke naturtypen rigkær negativt.

Projekt: Sem vandværk har nu søgt om at øge indvindingen fra 14.000 m³/år til 25.000 m³/år fra vandværkets eksisterende boring.

Natura 2000-område: Natura 2000 område nr. 223, Habitatområde H223. Kastbjerg Ådal

Relevant naturtype:

- 7230 *Rigkær* beliggende lige vest for boringen.

1. Udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 223		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Strandeng (1330)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
	Arter:	
	Blank seglmos (6216)	Kildevældsvindelsnegl (1013)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Bæklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de tal-koder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet.

Naturtypen 7230 *Rigkær*, er sårbar over for:

- Hydrologiske ændringer
- Næringsstoffer

2. Projektbeskrivelse

- Sem Vandværk har en indvindingstilladelse fra 2017 på 14.000 m³/år. Vandværket har siden 2017 øget deres indvinding. I 2021 var indvindingen på 20.298 m³. Sem vandværk har nu søgt om at øge indvindingen til 25.000 m³/år fra vandværkets eksisterende boring.

3. Vurdering af påvirkninger

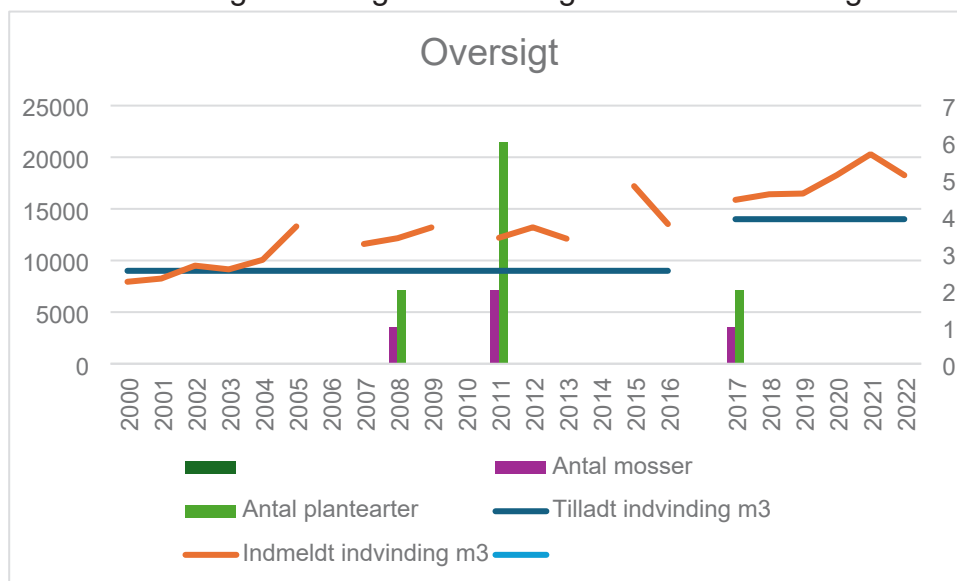
Hydrologi:

Den øgede indvinding har resultere i at udstrømningen til kildevæld og rigkær er blevet mindre. Rigkæret beliggende lige vest for boringen er grundvandsafhængig. For grundvandsafhængige naturtyper er det ikke alene vandstanden, der har betydning for tilstanden men også vandgennemstrømningen. En sænkning af vandgennemstrømning har øget den vandfri zone i tørvelaget. Den øgede indvinding har medført en negativ tilstandsændring i rigkærene.

Næringsstoffer:

En sænkning af vandgennemstrømning har øget den vandfri zone i tørvelaget, som derved har frigivet flere næringsstoffer til omgivelserne. Det har givet bedre betingelser for den hurtigvoksende og næringselskende vegetation, som har udkonkurreret den eksisterende langsom voksende næringsfølsomme vegetation i rigkæret. Med tiden er området blevet mere tørt, og vegetationen har flyttet sig radikalt fra langsomt voksende og næringsfattige arter til hurtigvoksende og næringselskende arter af planter. Den øgede indvinding har medført en negativ tilstandsændring i rigkærene. Dette er understøttet af nedenstående figur.

På nedenstående figur angives tilladt indvinding, reel indvinding (indmeldt af vandværket), antal mosser registreret og antal næringsfølsomme arter registreret på besigtigelser.

Det kan erkendes på figuren, at der indvindes over det tilladte fra ca. 2004 og til 2022. Fra 2011 og til 2017 ses et markant fald i de næringsfølsomme arter, og i 2022 er disse arter helt væk fra arealet. Efter 2011 forsvinder fugtigbundsindikatorerne spids spydmos og stor engkost, også.

4. Samlet vurdering

Det fremgår af Habitatbekendtgørelsen §4, stk. 3.

§ 4. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områderne er at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområderne er målsætningen, at beskyttelsen skal fremmes.

Stk. 2. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark naturligt hjemmehørende arter, der er medtaget i EF-habitatdirektivets bilag I og II og i EF-fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I, samt regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter og forekomster, der er relevante som følge af EF-fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 2.

Stk. 3. I bekendtgørelsen forstås ved:

- 1) En naturtypes bevaringsstatus: Resultatet af alle de forhold, der indvirker på en naturtype og på de karakteristiske arter, som lever dér, og som på lang sigt kan påvirke dens naturlige udbredelse, dens struktur og funktion samt de karakteristiske arters overlevelse på lang sigt.
- 2) En naturtypes gunstige bevaringsstatus: En naturtypes bevaringsstatus anses for gunstig, når
 - a) det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse,
 - b) den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på lang sigt, er til stede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid,

Det vurderes, at den øget indvinding har påvirket naturtypen rigkærs bevaringsstatus og har en negativ påvirkning på Natura 2000 området integritet generelt.

5. Konklusion

En øget indvinding har resulteret i at udstrømningen til kildevæld og rigkær er blevet mindre. I de grundvandsafhængige naturtyper er det ikke alene vandstanden, der har betydning for tilstanden men også vandgennemstrømningen. En sænkning af vandgennemstrømning har øget den vandfri zone i tørvelaget, som derved har frigivet flere næringsstoffer til omgivelserne. Det har givet bedre betingelser for hurtigvoksende og næringselskende vegetation, som har udkonkurreret den eksisterende langsom voksende vegetation i rigkæret. Med tiden er området blevet mere tørt og vegetationen har flyttet sig fra langsomt voksende og næringsfattige arter til hurtigvoksende og næringselskende arter af planter.

En øget indvinding har medført en negativ tilstandsændring i rigkæret. Den øgede indvinding medfører at naturtypen Riggær ikke kan opretholde en gunstig bevaringsstatus jf. Habitatbekendtgørelsen §4, stk. 3.

Dette medfører at Mariagerfjord Kommune ikke kan give tilladelse til en øget indvinding af vand fra Sem Vandværks boring i Natura 2000 området.

Mariagerfjord Kommune har ikke udført en Habitatkonsekvensvurdering på andre arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, da ansøgte negative påvirkning af rigkæret i sig selv medfører, at Mariagerfjord Kommune ikke kan give tilladelse til en øget vandindvinding. Der henvises til byrettens dom i MRF 2021.97 (Miljøretlig Forskningsportal), hvor retten stadfæstede, at der ikke er pligt til at foretage en fuld habitatvurdering i en situation, hvor der gives afslag allerede på grund af en konstateret negativ påvirkning på en af naturtyperne på udpegningsgrundlaget.